

časopis

ZEMĚDĚLSKÁ PÔDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

5
LEDEN 2016
78. ROČNÍK

BRNĚNSKÁ RŮŽE 2015

POJĎTE V ÚNORU DO PRAHY V MASCE
ZEMĚDĚLSTVÍ V PRAZE?

NEJEN ZA ZAHRADNÍKY NA SOŠ A SOU
V TŘEŠTI

STŘEDNÍ ŠKOLY A VELETRHY

ŘEPCE I MÁKU SE NA NAŠICH POLÍCH
DAŘILO

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Obsah

Contents

	Pojďte v únoru do Prahy v masce A navštívte také Národní zemědělské muzeum	3		Come to Prague in February in the mask And visit also the National Museum of Agriculture	3
	Modernizácia vzdelávania – nie v triede, ale mimo ne Sešla se Valná hromada Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru, 2. část	4		The modernization of education-not in the classroom, but outside them The General Meeting look place Association of educational facilities for the development of the rural area, part 2	4
	Zemědělství vs. (zemědělské) hospodaření	9		Agriculture vs. farming	9
	Brněnská růže 2015 tentokrát v duchu dvacetiletého jubilea Soutěž žáků zahradnických škol	10		Brno Rose 2015, this time in the spirit of the twenty-year anniversary (jubilee) Competition of students of horticultural schools	10
	Hubertovu jízdu v Benešově zahájilo trubení loveckých fanfár	13		Student competition of horticulture schools Trumpeting of hunting fanfare started Hubert's ride in Benesov	13
	Vzdělání a řemeslo 2015 Přehlídka středního odborného školství, 2. část	14		Education and craft 2015 Secodary schools show, 2. part	14
	Zemědělství v Praze? Jde to, ale trochu jinak Dobře fungující městská farma	16		Agriculture in Prague? It's possible, but a little differently A well-functioning urban farm	16
	Střední školy a veletrhy – jak se na nich propagovat? Než zazvoní	18		Secondary schools and fairs – How to advertise on them? Before the bell sounds	18
	Proběhla výstava	20		There was an exhibition	20
	Nejen za zahradníky na SOŠ a SOU v Třešti Navazuje na tradici z 19. století	21		Not only for gardeners at secondary schools and vocational schools in Třešť It continues the tradition of 19th century	21
	Vyhodnocení HIPPOSPOL CUPU 2015 13. ročník seriálu dostihů pro mladé jezdce	23		Evaluation of HIPPOSPOL CUP 2015 The 13th year of the series of races for young drivers	23
	Řepce i máku se na našich polích dařilo Co zatím víme o riziku úniku geneticky modifikovaných rostlin do volné přírody	24		Oilseed rape and poppy did well on our fields What we know so far about the risk of escape of genetically modified plants into the wild	24
	Začínáme s chovem ovcí a koz	27		Getting started with sheep and goats breeding	27
	Výstavy a veletrhy únor 2016	28		Exhibitions and trade fairs in February 2016	28
	Oslava 120. výročí založení Střední zemědělské školy v Benešově Z cesty k vrcholné vědecké zemědělské instituci u nás XI. část Česká akademie zemědělských věd	29		Celebration of the 120th anniversary of the Secondary Agricultural School in Benesov Notes from the road to top agricultural scientific institution in the country Part XI Czech academy of agricultural sciences	29
		34			34

Časopis vychází jednou za měsíc podle školního roku; číslo 5, ročník 78, vyšlo v lednu 2016

Časopis vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 1453/75, 120 00 Praha 2, tel.: +420 222 000 381, e-mail: sladek.pavel@uzei.cz
spolupracuje s Agroinstitútem Nitra, štátny podnik, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: +421 377 721 802, e-mail: Zuzana.Horvathova@agroinstitut.sk
www.zemedelskaskola.cz

Pojďte v únoru do Prahy v masce

A navštivte také Národní zemědělské muzeum

Nesedte doma, nasadte masku a přijďte 6. února na Letenský masopust 2016, užít si den, kdy se můžete stát někým jiným a prožít „svět naruby“...

Zveme nejen obyvatele Prahy 7, ale i všechny další hosty na již III. ročník Letenského masopustu, který pořádá galerie Scarabeus pod záštitou starosty Městské části Prahy 7, Jana Čížinského. Do spolupřátání masopustu je zapojeno také NZM, NTM, radnice MČ Prahy 7 a mnoho dalších spolupracovníků z řad umělců a škol.

Sraz masek bude v sobotu 6. února v 10.00 h na Strossmayerově náměstí před kostelem sv. Antonína, zde proběhne předání masopustního práva starostou Prahy 7 a první vystoupení. Přibližně v 10.30 h bude průvod vycházet za doprovodu hudby od kostela směrem na Letnou. Během několika zastávek čeká na účastníky průvodu pouliční divadlo a další vystoupení. Pro všechny maska-ry z průvodu bude ve vymezeném čase přístupna zdarma výstava masek v galerii Scarabeus, expozice Muzea kávy Alchymista a dále pak část expozice Národního technického muzea. Masopustní program a tradiční gastronomie bude pokračovat v Národním zemědělském muzeu, kde bude celý den nabízena tradiční gastronomie a samozřejmě i se vstupem pro masky zdarma. V podvečer se mohou účastníci masopustu těšit na překvapení...

Historie masopustu

V dřívějších dobách trvaly masopustní oslavy několik dní, nejčastěji začínaly tzv. tučným čtvrtkem, kdy vypuklo hodování. Obvykle se konala zabijačka, pekly koblih, koláče, buchty a smažené boží milosti. O sobotách a nedělích bývaly nejen tancovačky a cechovní zábavy, ale často se konaly také svatby. Původně bývaly obchůzky masek v úterý před tzv. Popeleční středou. K typickým maškaram patřil medvěd, kůň, Slaměný, Bakchus, smrtka, bába s nůží, Turek, Žid, z ruky věštily cikánky a kolemjdoucím mazal tváře sazemi kominík. K parodickým masopustním postavám patřil ženich s nevěstou, většinou se jednalo o dvojici mužů, kdy nevěsta byla nepoměrně vyšší než ženich. Na konci úterního reje masek došlo k závěru – vyvrcholení masopustu, který se měnil podle regionů – pohřbívání Bakcha, basy, stínání koníka nebo koho- huta... Následná Popeleční středa zahájila období 40 dní půstu a duchovní očisty, které trvaly až do Velikonoc. V této době se nekonaly hostiny, svatby, ani hudba a tancovačky.

Letenský masopust vycházející z tradic venkovských masopustů, městských šlechtických a měšťanských karnevalů, redut

a maškarních plesů si našel svoji specifickou identitu. Naším záměrem je zapojit nejen obyvatele Prahy 7, ale i další hosty a účastníky masopustu do kreativní přípravy masek a aktivní účasti na této komunitní akci.

Jakou masku?

Pokud nebudete mít nápad, jakou masku si pro letošní ročník Letenského masopustu vybrat, máme několik námětů inspirovaných PROTIKLADY, například boj masitých a postních pokrmů – masky prasete, motivů jatnic a koblih nebo masky symbolizující postní období (motivy ryb, zeleniny a ovoce). Protiklady se mohou objevit také v dalších námětech, například: tlustý-hubný, malý-velký, případně v kontrastních barvách, tvarech či materiálech. Masky mohou kombinovat také protiklady lidských, zvířecích či fantaskních prvků.

Společně s doporučeným tématem Letenského masopustu 2016 vyhlašujeme také soutěž o nejlepší fotografie a krátká videa (do 10 min.) z průběhu masopustního dne. Výběr nejlepších fotografií a videí bude prezentován v Galerii Scarabeus a na dalších místech.

PhDr. Kateřina Ebelová, Ph.D., Galerie Scarabeus ✨

Za organizaci Letenského masopustu: Kateřina Ebelová
kontakty: scarabeus@galeriescarabeus.cz, 603552758

Program na leden 2016

Galerie Scarabeus, 30.–31.1. 2016 od 10.00 do 18.00 hodin
Tvorba masek a kostýmů, komentovaná prohlídka výstavy MASKY – kontrasty – proměny. Vystoupení Commedie dell'Arte
adresa: Jana Zajíce 7, e-mail: scarabeus@galeriescarabeus.cz

Kreslírna, 30.–31. 1. 2016 od 10 do 11 hodin
Tvorba masek, adresa: Havanská 14, e-mail: info@kreslirna.cz
Artural, 30.–31.1. 2016 od 10 do 11 hodin

Výroba masek a ballfolk
adresa: Letohradská 62, e-mail: klara@artural.cz

Modernizácia vzdelávania – nie v triede, ale mimo nej

S modernizáciou školstva, zavádzaním informatizácie, zatraktívnením vyučovania, duálnym vzdelávaním a podobnými termínmi sa stretávame denne a takmer na každom kroku. Veľmi rezonuje téma zvýšenia úrovne odborného vzdelávania, čo sa v súčasnom období uplatňuje cestou zavádzania duálneho vzdelávania.

Jeho myšlienka je správna, ale už i dávno existujúca. Tí, ktorí sme skôr narodení si pamätáme, ako sa žiaci učili pre výrobné subjekty, vykonávali v nich praktický výcvik alebo odbornú prax. Nejednalo sa o nič iné, ako spájanie teórie s praxou, obmedzovanie výučby na „trenažéroch“, ktoré sme dnes zaviedli vo forme interaktívnych tabúl a povinnosť uplatňovania Bloomovej taxonómie do kvalifikačných a hodnotiacich štandardov bola na periférii ich tvorby. Keďže vzdelávací systém sa menil, všeobecno-vzdelávacie predmety začali dominovať nad odbornými, v praktickom živote výroba bola nahrádzaná dovozom, osobnú komunikáciu ako i samotnú prácu učiteľa začali nahrádzať informačno-komunikačné technológie, predmet odborná prax bol oklieštený nielen znížením dotácie hodín, ale i tým, že sa v prípade poľnohospodárskych škôl rušili účelové zariadenia – školské hospodárstva. Situácia spôsobila nezaujím o štúdium poľnohospodárskej problematiky. Takto to môžeme popísať nielen u nás, ale i v krajinách s rozvinutou poľnohospodárskou výrobou, iba s tým rozdielom, že u nich na elimináciu týchto negatívnych javov sa odborná prax vykonávala a vykonáva na rodinných farmách a taktiež vznikalo viac didaktických resp. experimentálnych fariem.

Europea International

Aby sa zníženému záujmu predišlo i v iných štátoch Európskej únie vzniklo združenie vzdelávacích inštitúcií pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka **Europea International**. Jeho jedinečnosť spočíva v tom, že nezjednocuje iba tých, ktorí zabezpečujú poľnohospodárske vzdelávanie, ale takmer kopíruje Európsku úniu v jej rozrastaní, pretože v súčasnosti má **27 členských krajín**. Slovensko v rámci tejto inštitúcie je reprezentované prostredníctvom **Europea Slovakia**. Pozitívom tejto medzinárodnej inštitúcie je, že každý polrok preberá predsedníctvo iná členská krajina, ktorá organizuje konferenciu. Na nej predstavuje nielen svoj vzdelávací systém, ale zároveň účastníci si vymieňajú svoje skúsenosti a uzatvárajú formálnu alebo neformálnu spoluprácu.

SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Trnave

SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Trnave v rámci spolupráce sa orientuje už niekoľko rokov na Taliansko. Omnoho

skôr, ako sa vôbec začalo u nás hovoriť o duálnom vzdelávaní. Z tejto krajiny sa nám darí získavať biologický materiál – osivá a sadivá zelenín, ktorých možnosť pestovania overujeme v našich klimatických podmienkach. Skúsenému záhradkárovi na prvý pohľad sa môže zdať čudné, prečo pestujeme zeleniny z teplejších oblastí? Odpoveď je jednoduchá: „Preto, lebo prichádza k otepľovaniu, pričom extrémne horúce a suché letá poskytujú podmienky na jej rast a vývin i u nás.“, ale je iba odborného charakteru. Na druhej strane keď do tejto problematiky vsunieme výchovno-vzdelávací proces na pokusoch môžu pracovať žiaci, ktorí pri nich získavajú nové vedomosti o druhoch a odrodách, ale získavajú i zručnosti z agrotechniky pestovania pri uplatňovaní slovenských metód spájaných s metódami uplatňovanými v partnerskej krajine. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti spoja do vypracovania buď komplexnej odbornej práce alebo súťažnej práce stredoškolskej odbornej činnosti, čím získajú kompetencie k možnosti ich obhajovania a hlavne prezentovania pre žiakov iných škôl, príp. i odborníkov z praxe. Výhodou je to, že pokusnícka činnosť prebieha priamo v teréne, na parcelách školy alebo školského hospodárstva a pod vedením učiteľa – odborníka a vyučujúceho cudzí jazyk zároveň. Duálne vzdelávanie pri týchto podmienkach môže prebiehať priamo a permanentne vo vzdelávacom zariadení a s úplným uplatnením nielen prvkov praxe, ale i medzinárodnej spolupráce. Ďalšou výhodou je i to, že praktické poznatky, ktoré pri duálnom vzdelávaní idú z výrobnej praxe do školy, v našom prípade idú zo školy do výrobnej praxe, pretože výsledky sú publikované i v odborných poľnohospodárskych periodikách resp. sa poskytujú i zahraničnému partnerovi.

Uvedený typ vyučovania a spolupráce medzi SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Trnave a Università Popolare del Fortore zo San Bartolomeo in Galdo (BN) sa nám osvedčil a dokonca prostredníctvom nás vytvoril i spoluprácu viacerých talianskych partnerov medzi sebou. Je to jeden z prvkov modernizácie, ktorý mienime v budúcich rokoch rozširovať a osmeľujeme sa povedať i zavádzať do kvalifikačných rámcov partnerských krajín.

Ján Piešťanský, SOŠPaSV Trnava ✱

Carmine Agostinelli, Università Popolare del Fortore San Bartolomeo in Galdo (BN) ✱

Sešla se Valná hromada

Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru 2. část

Jak už jsme informovali v prosincovém čísle časopisu Zemědělská škola, stal se Institut celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně hostitelem setkání členů Asociace. Opět po roce se 19. listopadu sešli ředitelé středních odborných škol a školních hospodářství, aby zhodnotili svoji celoroční činnost, předali si společně s pozvanými hosty své zkušenosti, názory a poznatky. Z hostů byli přítomni zástupci Institutu celoživotního vzdělávání, Ministerstva zemědělství ČR, Agrární komory ČR, Národního ústavu pro vzdělávání, Institutu vzdělávání a poradenství ČZU a Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Slavnostní fanfára v podání posluchačů lesnické fakulty navodila krásnou atmosféru a zasedání škol v prostorách univerzity mohlo být zahájeno.

V úvodu jednání vystoupil se zprávou o činnosti Asociace její předseda a ředitel České zemědělské akademie pan **MGR. OTAKAR BŘEZINA**. Co zásadního se událo za poslední rok v životě škol a jejich Asociace si můžete „osvěžit“ v článku v předchozím čísle Zemědělské školy a rovněž na webových stránkách Asociace: www.asven.cz.

Za hostitele, Institut celoživotního vzdělávání, účastníky přivítala doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc. a představila své pracoviště.

Vysokoškolský ústav Mendelovy univerzity má pět svých oddělení. V jednom se zabývá přípravou učitelů odborných předmětů, ve druhém dalším vzděláváním, jedno oddělení se věnuje poradenství pro studenty se specifickými potřebami a jedno expertnímu inženýrství. Pěkná posluchárna, ve které zasedání Valné hromady Asociace probíhalo, byla vybudována především pro potřeby seniorského vzdělávání – univerzitu třetího věku, kterého jsou garantem. Institutem projde za rok 2500 studentů nejrůznějších typů studijních programů, a vzhledem k tomu, že celá Mendelova univerzita má téměř 10 tisíc studentů (v rámci pěti fakult), je to číslo o něčem vypovídající.

Doc. Ing. Pavel Ryant, Ph.D., děkan Agronomické fakulty Mendelu Brno, vyjádřil radost ze setkání se zástupci středních odborných škol a nabídl školám stálou spolupráci, o které podrobněji informoval proděkan fakulty doc. Ing. Radim Cerkal, Ph.D.

Střední školy a vysoké školy řeší stejné problémy a jediná cesta je spolupráce, spojení sil. Agronomická fakulta považuje za svou prioritu spolupráci se středními školami, zajišťují ji s jednotlivými

školami memorandy. Dobrá spolupráce je důležitá pro žáky, studenty i pedagogy.

Volby zástupců škol

Právě uplynulý rok měla Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru i rokem volebním. V pracovní části jednání se uskutečnila volba členů do Výkonné rady Asociace s těmito zástupci škol za jednotlivé kraje:

Karlovarský kraj	nezastoupen
Ústecký kraj	Ing. Libor Kunte, Děčín-Libverda
Liberecký kraj	PaedDr. Lubomír Charousek, Lomnice nad Popelkou
Královéhradecký kraj	Ing. Hana Rubáčková, Hradec Králové
Pardubický kraj	Ing. Stanislav Valášek, Chrudim
Středočeský kraj	PaedDr. Ivana Dobešová, Benešov

Kraj Vysočina	Mgr. Otakar Březina, Humpolec
Jihočeský kraj	Ing. Břetislav Kábele, České Budějovice
Plzeňský kraj	Mgr. Jarmila Kánská, Stříbro
Moravskoslezský kraj	RNDr. Jiří Trávníček, Nový Jičín
Olomoucký kraj	Ing. Miroslav Huk, Mohelnice
Zlínský kraj	Mgr. Blažena Kubičková, Kroměříž
Jihomoravský kraj	PaedDr. Marek Kňážík, Rajhrad
Praha	Ing. Václav Hejda, Praha-Radotín
a za školní hospodářství	Ing. Jan Mácha, Humpolec

Předsedou Asociace byl zvolen Mgr. Otakar Březina a místopředsedou PaedDr. Marek Kňážík.

Z vystoupení hostů

Ing. Ludmila Gočálová za Ministerstvo zemědělství Praha seznámila školy s aktivitami svého pracoviště v oblasti vzdělávání, s naplňováním příslušné koncepce a se současnými prioritami a cíly.

Prioritou ministerstva je vzdělávání pedagogických pracovníků ve spolupráci s vysokými školami a výzkumnými ústavy. Uskutečněny byly dva důležité kurzy. Seminář o dotacích proběhl za velkého zájmu přímo v prostorách ministerstva zemědělství. Přizváni byli i poradci a zástupci školních hospodářství, aby se dozvěděli o možnostech podání žádostí o investiční podpory. Školní statky teď nově mohou žádat o investice a podporu z národních dotací jako každý aktivní zemědělec v České republice.

V listopadu bylo ukončeno vzdělávání pedagogů ke konání kurzů pro získání odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin. Důležité školení absolvovalo kolem 70 účastníků. Připravuje se nová legislativa, týká se všech škol, které kurzy pořádají. Podstatné změny: obnovitelnost vzdělání se pravděpodobně zkrátí z pěti na tři roky, nastaveny budou tvrdší podmínky pro přednášející lektory. Legislativu připravují zástupci Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí (oblast vodních zdrojů), zástupci Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (zkoušky).

Všem pověřeným institucím, které kurzy pořádají (a školám s obory Agropodnikání, Farmář, Opravář zemědělských strojů a dalším zájemcům), je určen film k dané problematice, natočený z podnětu Ministerstva zemědělství. Připravuje se i tisk odborné literatury ke zmíněným kurzům.

Spolupráci škol a zemědělských podniků podporuje dlouhodobě Ministerstvo zemědělství dotačním programem „Školní závody“. Po přechodném snižování poskytnutých finančních prostředků se s podporou Asociace podařilo tento trend zvrátit a v současné době je finančních prostředků dostatek (*více informací: zápis z VR ze dne 24. 6. 2015 na webových stránkách Asociace www.asven.cz, Zemědělská škola č. 1, roč. 78/2015–16*). Maximální výše podpory na podnik je 500 tisíc korun a mohou ji získat školy nejenom pro učební obory, ale i pro obory studijní.

Velkým tématem je i propagace zemědělského školství. Ve spolupráci se školami, kraji a ÚZEI se podařilo vydat publikaci se zemědělskými a lesnickými obory vzdělávání, která má přitažlivou formou oslovit žáky základních škol a jejich rodiče. Publikace už byla distribuována na významných výstavách – Země živitelka, Flora Olomouc, Zahrada Čech v Litoměřicích. Je k dispozici rovněž na webových stránkách www.eagri.cz (vzdělávání) společně s ostatními zmiňovanými vzdělávacími aktivitami.

V neposlední řadě Ministerstvo zemědělství podporuje žákovské soutěže odborných dovedností.

Tímto ale činnosti ministerstva zemědělství ve prospěch škol nekončí. Pracuje se na další propagaci zemědělského školství, na úpravě rámcových vzdělávacích programů (uznání osvědčení, certifikátů), je snaha ve spolupráci s ministerstvem školství umožnit započítat učitelům absolvované vzdělávání (kurzy, semináře organizované MZe) do kariérního řádu.

Institut vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity Praha zastupoval Ing. Emil Kříž, Ph.D.

V krátkosti představil své pracoviště – v roce 1930 byl založen Státní pedagogický seminář, v roce 1964 se přeměnil na tzv. Katedru pedagogiky a ta se v roce 2005 transformovala na současný Institut vzdělávání a poradenství. Patří pod Českou zemědělskou univerzitu, která má šest fakult.

(*Samotné pracoviště jsme představili v zářijovém čísle Zemědělské školy.*)

Spolupráce škol s Institutem v rámci pedagogických praxí budoucích učitelů je oboustranně prospěšná, opět byly „oživeny“ následové praxe.

Jak jsme se podrobněji zmiňovali v listopadovém čísle Zemědělské školy, v září 2015 se uskutečnil pravidelný odborný metodicko-didaktický seminář pro ředitele cvičných škol, koordinátory pedagogické praxe, cvičné učitele, pracovníky institucí pro odbornou praxi studentů a absolventy IVP na téma „Trendy a problémy ve vzdělávání a poradenství“.

V říjnu proběhla na cvičných školách řízená pedagogická praxe studentů IVP doplňujícího pedagogického studia „Učitelství odborných předmětů“ (zúčastnilo se 24 studentů na 14 cvičných středních odborných školách), od poloviny října se uskutečňovala na cvičných středních odborných školách náslechová pedagogická praxe studentů bakalářského programu „Učitelství odborných předmětů“.

Pedagogičtí pracovníci cvičných středních odborných škol spolupracují s Institutem řadu let jako oponenti bakalářských prací studentů, v průběhu podzimní pedagogické praxe byli osloveni ředitelé cvičných škol s možností vypsát témata bakalářských prací, která by vycházela z požadavků cvičných škol a jejich učitelé by se podíleli na zpracování bakalářských prací jako konzultanti.

Ředitelé cvičných škol byli rovněž požádáni o možnost pořízení videozáznamů z výuky odborných teoretických předmětů a předmětů praktického vyučování za účelem zkvalitnění výuky v jejich předmětech.

Ing. Zdenka Szebestová z Národního ústavu pro vzdělávání Praha prostřednictvím prezentace představila – formou čísel – informace o profesních kvalifikacích na konci projektu NSK2.

Projekt Národní soustava kvalifikací probíhá od roku 2009, v listopadu 2015 končí. Novinkou je nabídka on-line kurzů pro jednotlivé cílové skupiny, které NSK využívají. Pro školy by mohl být např. zajímavý kurz pro autorizované osoby.

V říjnu 2015 byla schválena další sada standardů, která obsahovala mnoho kvalifikací důležitých pro školy, tzn. kvalifikace z oblastí zemědělství, lesnictví, potravinářství. Nejúspěšnější kvalifikací se stal obor florista, dále obor údržba zeleně a obor vazačské práce. Z oblasti potravinářství a krmivářství byl největší zájem o zkoušku z výroby zákusků. Trochu čísel: celkově je ve všech sektorech 839 schválených a zveřejněných profesních kvalifikací. Smutné ale je, že 392 z nich nemá autorizované osoby, tzn., že je nikdo nezkouší.

Nejdůležitější informace – standardy všech profesních kvalifikací – najdete na www.narodnikvalifikace.cz, informace o projektu NSK na webových stránkách www.nuv.cz/nsk2

Spoluprací s Asociací byla za Ústav zemědělské ekonomiky a informací (po dr. Josefu Sívkovi) pověřena Bc. Jana Suková.

Jaké aktivity ÚZEI připravilo pro odborné vzdělávání? Společně s Ministerstvem zemědělství byl uspořádán „Kurz k transferu poznatků z vědy a výzkumu do výuky středních škol“, zaměřen byl na problematiku ekologického zemědělství a účastnilo se ho 29 pedagogů. Za velkého zájmu 70 posluchačů proběhl seminář „Dotační systémy v zemědělství ČR“. V polovině listopadu se uskutečnilo Školení lektorů vzdělávacích subjektů pověřených MZe konáním kurzů pro získání odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin podle zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči (za účasti 75 osob).

Během srpna, jak už bylo zmíněno, byl dokončen katalog na propagaci zemědělských škol s titulem „Vzdělání v zemědělství, vzdělání s budoucností“.

V loňském školním roce byl uspořádán na 14 odborných školách kurz pro výkon obecných zemědělských činností, celkově kurz absolvovalo 170 účastníků. Přehled škol, pořádajících kurz ve školním roce 2015/2016, je vyvěšen na webových stránkách Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru – www.asven.cz.

A první akce v novém kalendářním roce? Koncem ledna 2016 bude na střední zemědělské školy zaslána nabídka asi 40 e-learningových modulů, které mohou jednotliví pedagogové po získání přístupového hesla podle svého zájmu studovat. Moduly jsou zaměřeny na živočišnou produkci, rostlinnou produkci, rozvoj venkova, ekologii a ekonomiku a zpracovali je odborníci z výzkumných ústavů a vysokých škol. Na ÚZEI uvítají ze strany škol podněty k dalším tématům, které by bylo vhodné zpracovat.

Ke změně dochází i v působení redaktora časopisu Zemědělská škola, od prosince tuto funkci v Ústavu zemědělské ekonomiky a informací převzal po Ing. Aleně Krajčkové pan Mgr. Pavel Sládek, Ph.D.

Podle jeho vyjádření bude mít časopis nadále funkci informační, bude uvádět transfer znalostí z oblasti zemědělské vědy a výzkumu do zemědělského školství, sloužit k propagaci zemědělského školství i širšího vzdělávání. Uvažuje i o zavedení nových rubrik, nově chce oslovovat žáky a studenty přes Facebook.

Ing. Jaroslava Nekvasilová má na starosti v Agrární komoře České republiky problematiku vzdělávání a i oni chtějí přispět k propagaci zemědělského školství.

Ve svém vystoupení připomněla mimo jiné nabídku – na svých webových stránkách www.apic-ak.cz chtějí zprovoznit kalendář

akcí zemědělských škol v samostatné rubrice Kalendář akcí škol. Školy si zajistí přístupová hesla u paní Chánové (chanova@akcr.cz) a mohou pak samostatně na portál Agrární komory vkládat své připravované akce. Koncem ledna Školská komise AK ČR vybere ze zveřejněných akcí 6–8 tzv. TOP akcí, které bude masivněji podporovat a propagovat i v měsíčníku AGRObase a týdeníku Zemědělec.

Z činnosti Asociace

Po vystoupení hostů přednesla tajemnice Asociace paní Libuše Zachová informace o členské základně, přehled žádostí o příspěvky na odborné žákovské soutěže, zprávu o hospodaření a návrh rozpočtu na rok 2016...

Najdete podrobně na www.asven.cz

Články o odborných soutěžích včetně fotodokumentace uveřejňujeme v časopise pravidelně samostatně, ale nebude na škodu si pěkné soutěže za rok 2015, které Asociace a Ministerstvo zemědělství podpořily, v přehledu připomenout:

- 3. ročník soutěže odborných dovedností pro žáky učebních oborů E – „Barvy jara a velikonoc“ (Lomnice nad Popelkou, 31. 3. 2015)
- Soutěž středních zemědělských škol „Krajánek“ s ekologickou tematikou (Tábor, 31. 3. 2015)
- 10. ročník zemědělské olympiády žáků středních škol (Frýdlant, 22.–23. 4. 2015)
- 14. ročník soutěže jízdy zručnosti oblastní kola (Blatná, 22. 4. 2015)
- Celostátní soutěž odborných dovedností žáků středních zemědělských škol oboru Agropodnikání (Benešov, 16.–17. 4. 2015)
- 15. ročník jízdy zručnosti pro žáky středních škol a středních odborných učilišť (Humpolec, pracoviště Světlá nad Sázavou, 14. 5. 2015)
- 44. ročník mistrovství floristů ČR – Děčínská kotva (Děčín-Libverda, 13.–14. 5. 2015)
- 7. ročník soutěže O pohár ministra školství (Lanškroun, 10. 6. 2015)
- Mezinárodní výstava jirinek a vazačská soutěž studentů zahradnických škol (Frýdlant, pracoviště Hejnice, 11.–12. 9. 2015)
- XIV. ročník soutěže zemědělských škol o Bramborový květ Vysočiny 2015 (Humpolec, 22.–23. 10. 2015)
- Soutěže žáků v práci s motorovou pilou – Hejnický dřevorubec (Frýdlant, pracoviště Hejnice, 14.–15. 10. 2015)

- Soutěž v „Podzimním aranžování s nádechem adventu“ (Tábor 23. 11. 2015)

Na závěr jednání Valné hromady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru vystoupil se zprávou komise školních hospodářství Ing. Jan Mácha, ředitel Školního statku Humpolec.

V letošním školním roce se podařilo, že školní statky a školní hospodářství mohou stále čerpat dotace na SAPS (Single Area Payment Scheme – jednotná přímá platba na plochu) a LFA (Less Favoured Areas – méně příznivé oblasti), to jsou dotace na půdu. Jednání bylo velmi složité a podařilo se, aby dotace dostaly i školní statky.

Podle zkušenosti Ing. Máchy si jednotlivé kraje, okresy vykládají předpisy nejednotně. Např. Školní statek Humpolec, i když je zemědělský subjekt, si musel nechat podle výkladu okresního SZIF (Státní zemědělský intervenční fond) udělat ekonomický audit.

Dále se podařilo, že školní statky mohou čerpat prostředky PRV (Program rozvoje venkova). To je skutečně velký úspěch! Je potřeba, aby se školní statky na tuto možnost dobře připravily, aby ji využily.

Ing. Mácha se rovněž podělil o poznatek – na zemědělskou školu se začínají hlásit žáci z rodinných farem – a s nimi je opravdu radost na praxích pracovat.

Těžko by mohlo mít zasedání Valné hromady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru optimističtější závěr – příslib uchazečů se skutečným zájmem o práci v zemědělství.

Celý zápis z jednání naleznete na webových stránkách Asociace: www.asven.cz

akr ☼

Agriculture vs. farming

Zemědělství vs. (zemědělské) hospodaření

According to Wikipedia, the free encyclopedia, “Agriculture is the cultivation of animals, plants, fungi, and other forms for food, fiber, biofuel, medicinal and other products used to sustain and enhance human life.

Podle Wikipedie, volné encyklopedie, „Zemědělství je kultivace zvířat, rostlin, hub a jiných forem pro potravu, vláknno, biopalivo, lékařské a jiné produkty používané k udržování a zlepšování lidského života.

However, Wikipedia is a general source of knowledge and information and it does not distinguish between agriculture and farming. Originally, man was a nomade who collected plants and hunted for animals before he realized that he can cultivate the plants and raise the animals.

Agriculture is a set of applied sciences and virtually all sciences fall under the term of agriculture. Name a science and you can find its application in agriculture: mathematics, chemistry, biology, physics. Name an economic sector and you can find it in agriculture: transport, electrical engineering, building industry, medicine. This is because agriculture was the first activity which mankind adopted with the purpose of providing food, building shelter and improving life.

Farming, on the other hand, is the practice of agriculture when the early nomades settled and established communities and started to cultivate the land surrounding them and raise farm animals which became a permanent source of food and nutrition.

The term “farming” is derived from the word “farm” which is defined as a “piece of land used for growing crops or raising animals”.

In the Czech language, we have only one word for the two terms – agriculture and farming – and we have to be careful when using them or when translating them into Czech.

A good example of the usage is with adjectival forms – e.g. agricultural education (*NOT farming education*) or agricultural research, but there is always farm work, farm machinery, farmland.

Answer the following questions:

What is the difference between agriculture and farming? Who were nomades? What was the very first economic activity of mankind? What are Czech equivalents for agriculture and farming?

doc. PhDr. Jaroslav Voráček, CSc., PEF ČZU ☀

Ovšem Wikipedie je všeobecný zdroj znalostí a informací a nerozlišuje mezi zemědělstvím a (zemědělským) hospodařením. Původně byl člověk nomádem (kočovníkem), který sbíral rostliny a lovil zvířata, než si uvědomil, že ty rostliny a zvířata může kultivovat (pěstovat, chovat).

Zemědělství je soubor aplikovaných věd a prakticky všechny vědy spadají pod termín zemědělství. Pojmenujte nějakou vědu – zjistíte její uplatnění v zemědělství: matematika, chemie, biologie, fyzika. Pojmenujte nějaký ekonomický sektor a najděte ho v zemědělství: doprava, elektrotechnika, stavebnictví, lékařství. Je to proto, že zemědělství bylo první činností, kterou lidstvo přijalo za účelem získávání potravy, stavby obydlí a zlepšování života.

Hospodaření (zemědělské, farmaření) je na druhé straně zemědělská praxe, z doby kdy se časní nomádi usadili, vytvořili společenství a začali obdělávat půdu, která je obklopovala, a pěstovat hospodářská zvířata, která se stala trvalým zdrojem potravy a výživy.

Termín „farming“ je odvozeno od slova „farm“, která se definuje jako „kus půdy, používané k pěstování rostlin nebo k chovu zvířat“.

V češtině máme jen jedno slovo pro oba termíny – zemědělství a zemědělské hospodaření – musíme být opatrní, když je používáme nebo je překládáme do češtiny.

Dobrym příkladem jejich použití je u některých přídavných jmen – např. zemědělské vzdělání (nikoli snad hospodářské vzdělání), nebo zemědělský výzkum, ale vždy bude zemědělská (farm) práce, zemědělské stroje, zemědělská půda.

Několik poznámek: Překlad je návrhem, není to dogma. Každý si může v češtině překlad upravovat, nesmí ale změnit význam slov a smysl textu, tj. obsah komunikace.

Slovo **agriculture** je původu latinského a jako takové označuje významy a spojuje se se slovy jazyka „vzdělaného“. Slovo **farming** je původu staroanglického, zemědělci v minulosti byli méně vzdělaní a používali jazyk obecný. Na půdě pracovali lidé „domácí“, zatímco mnohé zemědělské produkty užívali lidé vzdělaní (vzdělání bylo původně spojené s kláštery a s církevními institucemi). Proto jsou např. slova pig, cow, sheep (prase, kráva, ovce) původu staroanglického, zatímco jejich produkty jako pork, beef, mutton (vepřové, hovězí, skopové) jsou původu latinského.

Brněnská růže 2015 tentokrát v duchu dvacetiletého jubilea

Je tomu plných dvacet let, co obohacuje českou floristickou scénu mezinárodní soutěž v aranžování a vázání květin Brněnská růže. Její počátky v devadesátých letech minulého století zcela zaujaly, rok od roku vykazovala stoupající tendenci a dnes se řadí k největším a nejoblíbenějším projektům tohoto zaměření.

Úspěšnost spočívá v tom, že její zakladatelé pod vedením Bohuslava Rabušice šli již od prvních ročníků vlastní originalitou spočívající v nenapodobitelné atmosféře výběru velice náročných a výjimečných témat, často spadajících do oblasti volné umělecké tvorby, jako např. květina a sklo, květinový paraván apod., a v umísťování konání soutěže do různých zajímavých historicky nebo architektonicky pozoruhodných objektů divadel a galerií na území města Brna.

Každoročně se této prestižní soutěži zúčastní studenti zahradnických oborů nejen z České republiky, ale i ze zahraničí. Přínosem je i to, že se možnost účasti neomezuje jen na jednu věkovou kategorii. Svůj um tu mohou ukázat i starší flóristé z praxe a obohatit ty začínající o nové trendy a zkušenosti v oboru.

Tradiční spolupořadatelé

20. ročník Brněnské růže se uskutečnil v prostorách brněnského Konventu Milosrdných bratří ve dnech 20.–22. 11. 2015. Organizátory byli opět tradiční spolupořadatelé: Střední zahradnická škola Rajhrad, brněnské firmy Slávek Rabušic, aranžování květin, společnost Vonekl s. r. o. ve spolupráci s partnery Brněnské květinářství Carmen Flóra, Korekt-Invest s.r. o., Vinařství Gotberg a.s. a časopisem Floristika.

Odborná porota vycházela při zadávání soutěžních témat tentokrát z průběhu uplynulých ročníků a vybrala taková, která účastníky nejvíce zaujala. Proto také jubilejní ročník dostal podtitul ... to nejlepší z Brněnské růže.

První úkol

Prvním úkolem bylo zhotovení dárkové vázané kytice pro významnou osobnost ze sušených květů, rostlin nebo jejich částí s označením jména známé významné osobnosti jakéhokoliv zaměření, působící kdykoliv v dějinách, které je určena. Porotou bylo povoleno vzít připravenou nepřezdobenou konstrukci a nerostlinné doplňky, které však musely vyjadřovat podstatu tohoto tématu. Doba zhotovení byla stanovena na 75 minut.

Druhý úkol

Druhý úkol limitovaný časem 75 minut spočíval ve vytvoření extravagantního šperku na dámské šaty s použitím živých květin, rostlin nebo jejich částí, které sice nemusely v hotovém díle převažovat,

ale musely být prokazatelně a viditelně zastoupeny. Přípustný byl jako doplněk i jakýkoliv dekorativní materiál. K práci si mohli soutěžící přinést předem přichystaný pevný podklad šperku, avšak bez jakékoliv přízdoby. Porotou bylo rovněž určeno, aby šperky měly funkční připínání na šaty vzhledem k tomu, že na vernisáži byly představovány modelkami.

Třetí úkol

Třetí úkol vytyčoval interiérovou dekoraci nádoby s použitím kovového dekorativního prvku. Požadoval nádobu s alespoň jedním rozměrem 60 cm do interiéru aranžovanou sušenými a umělými květinami, které sice nemusely být zastoupeny ve stejném poměru, ale musely být v hotovém díle viditelně zastoupeny. Porota také předepsala, aby v dekoraci byl jasně a viditelně použit kovový prvek. Zda bude nádoba zcela nebo jen z části kovová, bylo ponecháno na soutěžících. Předmětem hodnocení se stalo především vlastní aranžmá a jeho vztah k nádobě. Povolena byla jakákoliv technika a doplňky. Doba práce stanovena na 120 minut.

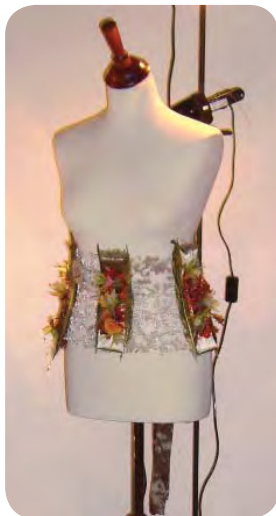
Soutěž měla opět dvě kategorie – juniorskou a seniorskou. Hodnocení bylo prováděno obdobně jako v předchozích ročnících bodovacím systémem Florint speciálně upraveným pro Brněnskou růži.

Junioři

Mezi juniory se představili studenti českých zahradnických škol. Své umění tu měřili včetně spoluorganizátorů ze Střední zahradnické školy Rajhrad mladí flóristé ze Střední zahradnické školy

Ostrava, SOŠ a Jazykové školy České Budějovice, Střední zahradnické školy Litomyšl, Střední zahradnické školy Kopidlno a Zahradnické fakulty Masarykovy univerzity Brno. Do této kategorie vyslaly své soutěžící i firmy Papaver Květiny Kuřim, Bohemiaseed Brno, Květinový ateliér V Ráji, Lázně Bohdaneč. Zahraniční účastníky reprezentovala Středná odborná škola zahradnická Piešťany ze Slovenska.

Celkové první místo si vydobyla Tereza Míčová ze Střední zahradnické školy Kopidlno se ziskem 259,33 bodů ze 300 možných, druhý byl Tomáš Hakl ze stejné školy s 243,67 body a třetí Dita Sekyrová Květinový ateliér V Ráji, Lázně Bohdaneč s 217,33 body.

Dle jednotlivých kategorií bylo pořadí následující: ve zhotovení kytice byla na prvním místě Jana Bubeníčková, Střední zahradnická škola Litomyšl, s 82,00 body ze 100 možných, druhý byl Patrik Mošon, Středná odborná škola zahradnická Piešťany, Slovensko, s 81,33 body a třetí Tereza Míčová, Střední zahradnická škola Kopidlno, s 80,67 body.

Vytvoření šperku přineslo první místo Tereze Míčové, Střední zahradnická škola Kopidlno, ziskem 93,37 bodů ze 100 možných, druhá byla Iva Bouzková, SOŠ a Jazyková škola České Budějovice, s 87,00 body a třetí Tomáš Hakl, Střední zahradnická škola Kopidlno, s 84,67 body.

V dekoraci nádoby zvítězil Tomáš Hakl, Střední zahradnická škola Kopidlno, s 86,33 body, druhá byla z téže školy Tereza Míčová s 86,00 body a třetí Adéla Murinová, Zahradnická fakulta Mendlovy univerzity Brno, s 77,00 body.

Senioři

Seniorská kategorie měla soutěžící z praxe, a tak se tu představili zástupci mnoha českých zahradnických firem, např. Květinové studio Ivo Chládek Znojmo, Květiny Miluše Huszárová Brno, Papaver Květiny Kuřim, Desing s.r. o. Sázava, Květiny Tůma České Budějovice, Zahradnické centrum Brabec Brno, Jaroslav Kokeš Dambořice, Zahradnictví Jana Benešová Brno, spolupřádající Společnost Vonekl s. r. o. Brno aj.

Celkové první místo mezi seniory získala Miroslava Naglová z Květinového studia Ivo Chládek Znojmo ziskem 252,00 bodů z 300 možných, druhá byla Ladislava Sodomková ze Zahradnického centra Brabec Brno s 251,00 body a třetí Jaroslav Kokeš ze stejnojmenné firmy s 250,33 body.

Jednotlivé úkoly přinesly tato umístění: v tvorbě kytice byla první

Ladislava Sodomková, Zahradnické centrum Brabec Brno s 91,67 body ze 100 možných, druhý byl Jaroslav Kokeš, Dambořice s 89,33 body a třetí Miroslava Naglová, Květinové studio Ivo Chládek Znojmo, s 87,67 body.

Tvorba šperku přinesla první místo Marii Tůmové z Květin Tůma České Budějovice s 88,67 body, druhé Vlastě Sekyrové z Květinového ateliéru V Ráji Lázně Bohdaneč s 86,67 body a třetí byla Karolína Flaschková ze Společnosti Vonekl s.r.o. Brno s 85,33 body.

Aranžmá nádoby vyneslo první místo Haně Hovorkové ze Zahradnictví Jana Benešová Brno

s 94,33 body, druhé Miroslavě Naglové, Květinové studio Ivo Chládek Znojmo s 89,33 body a třetí Kláře Vavříkové z Design s.r.o. Sázava s 87,33 body.

Absolutní vítězka

Jako absolutní vítězka byla vyhodnocena juniorka Tereza Míčová ze Střední zahradnické školy Kopidlno. Její zisk bodů přesáhl o 7,33 bodů nejlepší seniorku Miroslavu Naglovou ze Znojma, což dokládá stále se zvyšující úroveň českého zahradnického školství. Nejen jmenovaná, ale i další studenti ukázali, že i když ještě nemají větší provozní zkušenosti, dokáží vytvořit díla srovnatelná s pracovníky z praxe.

Vyhlášení výsledků proběhlo na slavnostní vernisáži 20. 11. 2015, jejíž program se zcela nesl v duchu dvacetiletého jubilea soutěže. Toto shromáždění se stalo místem setkání řady soutěžících, členů jury a vítězů předchozích ročníků. Obohacením programu se stala módní přehlídka na soutěži vytvořených květinových šperků v provedení soutěžících, dále pak vystoupení hudebního souboru Svatý Pluh a cimbálové skupiny Gajdoši.

Zvuk také na Slovensku

Z rozhovorů s účastníky tohoto jubilejního i dřívějších ročníků Brněnské růže, které jsem s nimi vedl, mohu konstatovat, že je tento projekt brán všemi jako významný faktor nejen české floristické scény, ale má značný zvuk i na Slovensku. Dotazovaní na adresu pořadatelů vysoce ocenili vytvořené podmínky, vhodné zázemí, příkladnou organizaci, prostor pro vzájemnou komunikaci a možnosti i kulturního využití. Studenti si navíc pochvalovali, že jim Brněnská růže přináší zvyšování odborné úrovně a rovněž rozvoj vzájemných kontaktů se sesterskými školami.

Co říci závěrem? Soutěž plně oslovuje i laickou veřejnost. Potvrdil to i nebyvalý zájem o zpřístupněné soutěžní práce na následné výstavě uskutečněné 21. a 22. 11. 2015. Stojí ještě za zmínku, že pořadatelé věnovali výtěžek ze vstupného pro potřeby SOS Dětské vesničky v Brně-Medlánkách.

Ing. Jiří Ptáček, Střední zahradnická škola Rajhrad ☀

Hubertovu jízdu v Benešově zahájilo troubení loveckých fanfár

V sobotu 24. 10. 2015 se konal 8. ročník Hubertovy jízdy Vyšší odborné a Střední zemědělské školy Benešov, tradičně na školním statku v Pomněnicích. Tradičně netradičně – zázemí akce bylo totiž situováno do nového jezdeckého areálu, který má škola k dispozici od letošního dubna. Zahájení celé akce proběhlo v jezdecké hale, a to je pro tuto příležitost parforsních honů (konanou u příležitosti uzavření jezdecké sezony v období kolem 3. listopadu – svátku patrona lovců svatého Huberta) možná opravdu poněkud netradiční, ale jak se ukázalo, vůbec ne nevhodné, právě naopak.

Slavnostní kočár s jezdeckým doprovodem

A ještě o to více si všichni zúčastnění, jak jezdecké dvojice, tak i hojní diváci, užili poté vlastní terénní jízdu za opravdu nádherného říjnového počasí.

Abychom ale nepředbíhali... Slavnostní kočár s jezdeckým doprovodem, projíždějící městem, patří k této akci již neodmyslitelně. Také letos přivezl na Pomněnice ředitelku školy paní PaedDr. Bc. Ivanu Dobešovou, dále zástupce vedení školy a vedení školního jezdeckého oddílu. Slavnostní vjezd kočáru do jezdecké haly, nastoupení všech zúčastněných koní a jezdců, jejich obřadné představení a dekorování barevnými kokardami, a vše za doprovodu skutečných fanfár, to v rozlehlém prostoru jezdecké haly vytvořilo zážitek vskutku nevšední. Neméně působivé bylo následující zahájení terénní jízdy v přilehlém sadu, kde bylo zbudováno několik přírodních skoků. Po ještě jedné divácky dostupné skokové zastávce se loty rozjely dále po svých trasách následující své „Mástry“, neboli vedoucí lotů. Celkem se jízdy zúčastnilo 26 dvojic a jezdci mohli dle schopností svých a svých koní zvolit mezi lotem náročnějším, tzv. skokovým, a lotem pro

méně zkušené jezdce či koně, který překážky neabsolvoval a pro nějž byla tedy jízda pojata jako společná vyjížďka krásnou krajinou za krásného počasí.

Čekání na návrat obou lotů mezitím divákům zpříjemnila možnost občerstvení přímo na tribuně jezdecké haly a také milé a poučné vystoupení paní Jarmily Podzemské a jejích minihorses, miniaturních poníků předváděných na ruce a v zápřeží. Děti se mohly povozit na koních na venkovní jízdně.

Tradice Hubertovy jízdy

Tradice Hubertovy jízdy byla na benešovské zemědělské škole obnovena v roce 2008. Od té doby předními organizátory jsou vždy studenti aktuálního čtvrtého ročníku, resp. jejich studentská firma, a díky tomu je každý další ročník této tradiční akce vždy něčím jiný. Nejinak tomu bylo i letos, a i v nových podmínkách se studenti svého úkolu zhostili velmi dobře. Proto jim patří velký dík, stejně jako vedoucím jezdeckého oddílu, vedení školy a všem, kteří se na akci podíleli. A velké poděkování posíláme také do Základní umělecké školy J. Suka Benešov, jejíž Žestový soubor

pod vedením pana učitele Karla Paláta podpořil tu správnou atmosféru při slavnostním zahájení v jezdecké hale působivými fanfárami a loveckým troubením.

Vydařená – tak by se jedním slovem mohla označit letošní Hubertova jízda. V první řadě ale proto, že se i přes několik pádů obešla bez zranění. Jen tak dál!

Krátký sestřih videozáznamu můžete zhlédnout na www.youtube.com

(VOŠ a SZeŠ Benešov – Hubertova jízda 2015).

Vzdělání a řemeslo 2015

Přehlídka středního odborného školství, 2. část

Ve dnech 21.–23. října 2015 se uskutečnil v Českých Budějovicích už 21. ročník prezentace odborného školství s ukázkami odborného výcviku a zpestřený doprovodnými soutěžemi. Cílem výstavy bylo inspirovat žáky posledních ročníků základních škol a oslovit jejich rodiče širokou nabídkou středního vzdělávání především v Jihočeském kraji.

Z našich škol se jich na výstavišti předvedlo dvanáct, a to na velmi dobré úrovni. Konkrétně to byla českobudějovická Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola, Střední odborné učiliště zemědělské a služeb Dačice, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Hněvkovice, Česká zahradnická akademie Mělník, Střední zemědělská škola Písek, Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola B. Schwarzenberga Písek, Střední škola řemeslná a Základní škola Soběslav, Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor, Obchodní akademie, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třeboň, Střední škola rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína Třeboň, Střední odborná škola ekologická a potravinářská Veselí nad Lužnicí a Střední rybářská škola a Vyšší odborná škola vodního hospodářství a ekologie Vodňany.

V prosincovém čísle jsme Vám představili první dvě školy – Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště Hněvkovice 1 a Střední zemědělskou školu Písek. V novém kalendářním roce v malém seriálu pokračujeme. Žáků, kteří na českobudějovickém výstavišti reprezentovali své školy, jsem se zeptala:

Proč si myslíte, že by si budoucí uchazeči o studium měli vybrat právě Vaši školu? Čím se Vaše škola odlišuje od jiných škol a co Vás osobně ke studiu zlávalo?

Střední odborné učiliště zemědělské a služeb Dačice

Vedle stánku dačické školy návštěvníci zvědavě okukují elektrický traktor. Vyrobili ho žáci a na výstavě za něj získali ocenění. Co bylo rozhodující při výběru školy pro budoucího automechanika? „Ke studiu mě zlákal mimo jiné svářečské papíry, to se v dnešní době hodí pro každé povolání, málokterá škola dává takovéto možnosti... Na výrobě traktoru jsem se také podílel, dělali jsme ho s panem učitelem Mátem ve druhém ročníku v rámci ručních dílen. Všichni traktor velmi obdivují, lidi to zajímá, protože takový elektrický je málokde vidět. Traktor lze využít do skleníku, má malé rozměry a projede dobře úzkými uličkami; provoz je ekologický. Nikdo nevěřil, že něco tak malé a funkční je možné vyrobit.“

Nabídka možností studia

Učební obory: automechanik, kuchař-číšník, kuchař, opravář zemědělských strojů, zemědělec-farmář, zedník, opravářské práce, cukrářská výroba

Nástavbové studium:

gastronomie

www.souz-dacice.cz

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Tábor

Žáci tábořské zemědělské školy mají naprosto jasno. „Proč je naše škola tak dobrá? Protože máme dobré možnosti pro praxi. Máme školní statek a pro náš obor agropodnikání je to rozhodující. Nesedíme jen ve škole, ale můžeme být i venku na statku, neučíme se tedy jen pouhou teorií, ale vykonáváme i praktickou činnost. Naši školní statek se rozvíjí, máme i nové stroje, teď se koupil traktor, bude to ještě lepší, zajímavější...“

A uplatnění? Přítomný hoch jde za svým jasným cílem, bude se realizovat doma – mají vlastní hospodářství. Děvčata ještě nejsou definitivně rozhodnuta, kam půjdou po maturitě. Možná budou pokračovat v dalším studiu, ale určitě se chtějí věnovat zemědělství.

Nabídka možností studia

Studijní obory: agropodnikání (zaměření – péče o životní prostředí, zahradní a krajinářské úpravy, chov koní, využití a prodej zemědělské techniky, chov hospodářských zvířat, zemědělská technika a chov hospodářských zvířat), ekonomika a podnikání (management potravinářských výrob, podnikání v EU a řízení projektů)

Vyšší odborná škola: péče o krajinu (pozemkové úpravy a ekologie krajiny, zemědělské technologie a stavby v krajině)

www.szestabor.cz

Obchodní akademie, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třeboň

Kolem expozice třeboňské školy je rušno, nabízí velkou škálu oborů. Setkávám se tu mimo jiné s budoucím automechanikem. Proč by svou školu doporučil? „V dnešní době se už na škole všechno učí od takového středu, ten základ. My se nejdříve učíme, jak to vypadá, z čeho se to skládá, a pak teprve, jak to opravit – až když dobře pochopíme, co to je, co to dělá. Taková výuka splňuje mou představu. V současnosti studuji na nástavbě podnikání.“

Druhý vnímavý menší hoch se učí opravářem zemědělských strojů. „Každý národ bude potřebovat jíst, bude potřebovat obdělávat pole, a k tomu je moje profese potřebná – někdo bude muset ty stroje opravovat. A budu umět si i sám všelicos opravit doma. V dnešní době všichni jezdí, i u auta je potřeba něco opravit, rozumět tomu – a to už dnes každý neumí. Stroje jsou stále technicky náročnější, je v nich více elektriky, je třeba se v tomto směru více vzdělávat. Ve škole máme nové stroje, nové přístroje. Všim se zabýváme, všechno vidíme, máme vybavenou dílnu (nově za 4,5 mil.), jsem spokojený. Už jsem vyučený, a i když není problém sehnat práci, studuji teď nástavbu podnikání, abych si lépe v praxi poradil, abych se dostal dál, udělal si maturitu.“

Nabídka možností studia

Škola nabízí čtyři studijní obory, pět učebních oborů a nástavbové studium. Zemědělský obor má pouze jeden, ale i druhý níže uvedený učební obor najde v zemědělství dobré uplatnění.

Učební obory: opravář zemědělských strojů, mechanik opravář motorových vozidel

Nástavbové studium: podnikání

www.sostrebon.cz

Zemědělství v Praze? Jde to, ale trochu jinak

Toulcův dvůr je unikátním díky své farmě a přírodnímu areálu, ale i památkově chráněnému souboru budov, jejichž historie sahá až do středověku. První zmínka o dvoru v Hostivaři je z 11. června 1362. Posledním zemědělsky hospodařícím nájemcem zemského (po první světové válce zestátněného) hospodářského dvora čp. 32 byl pan František Toulec. Dvůr nese jeho jméno.

Od roku 1999 zde působí Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím, které zajišťuje provoz farmy a koní na tomto místě.

Toulcův dvůr leží na hranici Prahy 10, 11 a 15. Jeho pozemek sousedí se sídlištěm Košík a přímo před branou zastavuje linka autobusu 177. Zastávka se jmenuje Toulcův dvůr. Rozhodně by dnes na tomto místě nikdo nečekal zemědělské hospodářství, přesto tady je.

Na 10 hektarech najdete pastviny pro zvířata, třešňový sad nebo nově zakládanou permakulturní zahradu. A k tomu farmu „Noemova archa“.

„Noemova archa“ – farma původních plemen hospodářských zvířat

Noe při potopě shromáždil na své lodi od každého živočišného druhu jeden pár a zachránil tak zvířata před zkázou. Lidská činnost dnes ohrožuje zachování druhové pestrosti v přírodě víc než jakákoli potopa a podobná situace je i u hospodářských zvířat. Původní plemena jsou postupně nahrazována vysokoúžitkovými hybridy nebo plemeny, která lépe snášejí stres a velkovýrobní technologie.

Původní plemena domácích zvířat mizí a s nimi se nenávratně ztrácí i jejich genofond. Proto na Toulcově dvoře vznikl projekt „Noemova archa“.

S cílem podpořit chov a propagaci národních plemen na zdejší farmě postupně vznikla expozice původních plemen hospodářských zvířat. Na statku žijí česká plemena drůbeže, králíků, koz, ovcí, prasat, skotu, koní a včel. Všechna zvířata jsou chovatelsky kvalitní, účastní se výstav a jsou zařazena do kontroly užitkovosti.

Projekt je v rámci ČR jedinečný. Nikde jinde nenaleznete soustředěno tolik druhů českých plemen hospodářských zvířat. O společenské důležitosti podobných aktivit svědčí i fakt, že celý projekt byl zařazen do národního programu udržení genofondu ČR.

Jakou mají naše zvířata „pracovní náplň“?

Může se zdát, že naše zvířata vlastně celý den prolenuší. Ale je to jen zdání.

Zvířata slouží jako „pomocní pedagogové“ **při výukových programech pro školy**. Proč nabízíme výuku pro školy, když škola sama je nositel vědění a poznatků v životě potřebných? Škola je jistě základ života. Ale... Škola nás učí a seznamuje a předává vědomosti. Její výchovné působení je ale menší, než bychom si představovali. Přístup dětí k přírodě nebo k lidem je mnohem víc determinován rodinnou výchovou, volnočasovými aktivitami dětí, jejich kamarády. Nevytvářejí ho znalosti, ale vztah. A všechny vztahy jsou založeny na prožitcích.

Právě na těchto základech jsou postaveny naše výukové programy pro děti. Připravují je lektori ekologické výchovy. Najdete mezi nimi pedagogy, přírodovědce, zemědělce a další odborníky, kteří společně jednotlivé programy vymýšlejí a propracovávají.

Těch o zvířatech máme v naší nabídce 24. Jsou určeny dětem všech věkových kategorií. Začínáme již s nejmenšími dětmi od tří let – právě v této době se u dětí nejsnáze vytváří pozitivní vztahy, ale na semináře k nám docházejí i středoškoláci a vysokoškoláci.

Programy jsou dvou- až čtyřhodinové. Pro nejmenší děti máme programy zaměřené na život zvířat na statku, na seznámení s mláďaty jednotlivých živočišných druhů a rodičovskou péčí. Pro větší děti je určen program o včelách a o chovu ovcí a zpracování vlny.

Školní děti jsou seznamovány s domestikací, plemeny hospodářských zvířat, ale i s péčí o domácí mazlíčky a jejich správným chovem. Druhý stupeň základních škol může absolvovat program o získávání a zpracování mléka, ale také programy zaměřené na etologii, welfare zvířat a jejich ochranu. Tyto programy nechybí ani v nabídce pro střední školy.

Všechny programy jsou postaveny na základech zážitkové pedagogiky. Snažíme se o naplňování základního hesla: „Řekni mi a zapomenu, ukaž mi a budu si pamatovat, nech mě udělat a porozumím“.

Informace, které dětem předáváme, jsou předkládány po dávkách (na lžičku a dost) a jsou součástí vlastní práce dětí, společných úkolů a interaktivních her. Naším cílem je umožnit dětem silný prožitek pramenící z kontaktu se zvířaty, ze splněního úkolu, z dobře vyrobeného předmětu. Protože toto jsou informace, které se dětem opravdu vryjí do paměti, to jsou zážitky, které si budou připomínat.

A že je to pro zvířata skutečná „práce“, dokládají i čísla – vždyť každoročně u nás absolvuje výukový program se zvířaty kolem 7 000 dětí.

Zvířata nám pomáhají vychovávat rovněž při svých volnočasových aktivitách

V klubové **jezdecké škole** se věnujeme komunikačně-jezdeckému programu se zaměřením na welfare koní. Jeho cílem je bezpečná a radostná práce s koněm s ohledem na jeho životní pohodu. Pracujeme na úrovni zájmového jezdeckví a chovatelství. Děti, mládež i dospělí k nám přicházejí proto, že mají rádi koně, cítí se v jejich společnosti šťastně, plní si svůj sen. Přejí si více porozumět koním. Baví je se o koně starat, jezdit na nich, a zajímají se o jejich život. Většinou nemají vysoké sportovní ambice, ale chtějí jezdit bezpečně, v harmonii a pro radost.

Výuková metodika vznikla z myšlenky vyučovat jízdu na koni s přihlédnutím na individualitu jezdce i osobnost lektora a s maximálním ohledem na koně. Koně vnímáme jako člena týmu s jeho specifickým charakterem a temperamentem. Učíme se mu porozumět, respektovat jeho potřeby i jedinečnost.

Zejména s mladšími dětmi pracujeme na **chovatelských kroužcích**. Děti se učí rozumět hospodářským zvířatům i domácím mazlíčkům a správně se o ně postarat. Seznamují se s etologií zvířat, biologií jednotlivých zvířecích druhů, základy zooveterinární prevence. V rámci celoroční práce se učí a získávají dovednosti, které s sebou chovatelství přináší.

Velmi důležité je zařazení zvířat do terapeutického procesu lidí.

Od roku 1999 se věnujeme poskytování **hiporehabilitačních služeb**. Hiporehabilitace je obor, ve kterém se setkává speciál-

ně vycvičený kůň s lidmi s určitým typem zdravotního postižení či znevýhodnění. Jedinečnost hiporehabilitace spočívá v jejím emočním náboji a vysoké motivaci klientů. Unikátní pro rehabilitaci je využití biomechaniky trojrozměrného pohybu koňského hřbetu, při které dochází ke stimulaci chůze. To je velmi důležité u osob, které možnost chodit ztratily, či u malých dětí, které chodit teprve začínají. Hiporehabilitace podporuje vytváření správného sebevědomí, zlepšuje socializaci jedince, je velmi vhodná pro integraci jedince do skupiny.

Sdružení SRAZ je akreditovaným Střediskem praktické výuky České hiporehabilitační společnosti. Základem pro získání akreditace je bezbariérové zázemí, koně se složenými specializačními zkouškami hiporehabilitačních koní a vzdělaný pracovní tým.

Pravidelně k nám docházejí osoby s postižením na **tréninkové zaměstnávání**. Součástí jejich činnosti je péče o zvířata z farmy, někteří se starají o koně. Zvířata jsou pro ně tím hlavním hnacím motorem, důvodem, proč chodí pravidelně a do práce se těší. Naším cílem je rozvíjení vztahů mezi člověkem a zvířetem nejen s cílem terapeutického působení, ale i obohacení života.

Zvířata, která jsou v přímém kontaktu s lidmi, procházejí výběrem. Musí se jednat o jedince s vyrovnanou povahou a vstřícným přístupem k lidem. Psi skládají speciální zkoušku, která prokáže jejich vhodnost k těmto účelům. Pro všechna využívaná zvířata platí přísná veterinární opatření, především z hlediska prevence. Snažíme se o to, aby životní podmínky splňovaly požadavky jejich welfare – životní pohody.

Zemědělské aktivity na Toulcově dvoře jsou určitě netypické. Přesto dosahujeme dobrých výsledků i v chovatelských ukazatelích a odchováváme i kvalitní plemeny (kozy, berany, v letošním roce i býka).

Stali jsme se ukázkou dobře **fungující městské farmy**, která má význam jako výchovně-vzdělávací a terapeutické zařízení a není primárně místem zemědělské prvovýroby.

Ing. Lenka Skoupá

Sdružení SRAZ, SEV hl. m. Prahy Toulcův dvůr ✨

Střední školy a veletrhy – jak se na nich propagovat?

Každý podzim je pro mnoho učitelů obdobím veletrhů – někteří se na něj těší, někteří se spíše těší, až jej budou mít za sebou. Velká část škol se každoročně na veletrhu prezentuje, a proto jsme s odborníky sepsali několik postřehů, které by mohly být inspirací pro příští rok. Pojdme si postupně projít jednotlivé oblasti: tipy, co dělat před veletrhem; na co se připravit a jak na veletrhu školu prezentovat. Následující poznatky vychází z osobních návštěv veletrhů po celé ČR, z diskuzí o veletrhu s učiteli a z marketingových průzkumů a zkušeností organizace Než zazvoní v oboru.

Veletrh je zážitek

Odborně veletrhy můžeme zařadit pod event marketing¹, tedy akci, na které je komerční sdělení předáváno společně se zážitkem pro účastníky, a proto by se podle jeho zásad měly samotné akce pořádat. Už jen překlad samotného slova “event” nám napovídá, kam by naše úvahy měly v souvislosti s veletrhem směřovat. Anglicko-české slovníky charakterizují event několika synonymy: událost, zážitek, prožitek, příhoda, případ, představení. Emoce, prožitky a skutečné vjemy jsou pak zpravidla těmi nejúčinnějšími marketingovými nástroji.

Moje škola a veletrh

Učitelům na veletrzích určitě vrtá v hlavě otázka, jak stěžejní je tato událost v celém náboru právě pro jejich školu. Jak to zjistit? Jděte na to od lesa a zeptejte se těch, kteří jsou na škole noví a stánek školy na veletrhu v loňském roce pravděpodobně navštívili. Rychlým a levným zdrojem informací je tedy **průzkum mezi současnými prváky**². Některé školy navštěvují i desítky veletrhů v naději, že se jim konečně naplní celé třídy, a nechají tak na nich mnoho peněz a času. Přitom díky průzkumu mohou zjistit, že velká část žáků nikdy na veletrhu nebyla a o škole je přesvědčil jiný komunikační kanál. Posvitte si také na statistiky. Možná zjistíte, že z některých okresů, kde se už roky škola veletrhů a výstav účastní, nepřichází žádní nebo skoro žádní žáci.

Bez jasného cíle nejezděte

Každá marketingová aktivita by měla mít **nastavený cíl**, což zní trochu komerčně, ale i škola má očekávání od svých aktivit a potřebuje je vyhodnotit. Co by mohlo být měřitelným cílem návštěvy veletrhu? Nasnadě je sbírání kontaktů, počet rozdaných letáků,

počet uskutečněných rozhovorů s návštěvníky, počet vyplněných dotazníků, počet lajků fotek z veletrhu na Facebooku – zkrátka, nebojte se měřit, tak se budete schopni posunout a porovnat.

Příprava materiálů

Před veletrhem se určitě hodí i zjistit, jakým způsobem se propaguje konkurence a jestli vaše materiály již nepotřebují ruku profesionála. Je dobré se umět od konkurence odlišit. Ujistěte se, že máte jednoduchou komunikaci a váš stánek navenek působí přesně tak, jak by měl³. O samotných letáčcích budeme mluvit ještě níže.

Vyladte kalendář

Pokud to jen trochu jde, zařadte DOD (den otevřených dveří) vhodně po veletrhu. Všimli jsme si, že termín DOD je často před veletrhem anebo naopak pozdě po něm, případně je dokonce ve stejný den, což je obrovská škoda. Rovněž pokud plánujete jakoukoliv zajímavou akci nebo se bude na vaší škole něco dít, pohlíďte si návaznosti a při jedné akci zvěte srdečně na tu další.

Kontakty?

Z cílů jsou nejdůležitější, ale zároveň nejdůležitější právě kontakty. Tak jako na klasických veletrzích vystavovatelé loví vizitky potenciálních obchodních partnerů, škola musí lovit kontakty na potenciální uchazeče. Vhodnou formou lze získat např. e-mail, na které návštěvníkům po veletrhu přistane ve schránce sdělení. Po jeho přečtení si na školu znovu vzpomenou a možná dostanou i chuť se podívat na web, přijít na den otevřených dveří, ba se dokonce přihlásit. Díky tomu, že bude mít zaujatý návštěvník informace po ruce v e-mailu, bude vědět, kdy jsou jednotlivé dny otevřených dveří a další akce, a může je také snadno přeposlat a doporučit svým známým, aniž by musel něco vymýšlet a hledat. Je lepší cílit na rodiče a žáky zvlášť. Na e-mail můžete zaslat například výzkum mezi absolventy (kde pracují, jaký orientačně berou plat a nebo jaký je jejich stav na úřadě práce) či cokoliv jiného, co skutečně bude

¹ ŠINDLER, Petr. Event marketing: jak využít emoce v marketingové komunikaci. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 236 s. Manažer. ISBN 80-247-0646-6. Str. 20.

² SOUKENÍK, Petr. Středním školám ubývají studenti: Jak je mohou lépe získávat? *Týdeník školství*. Praha: Sofiprin, 2013, 21(33): 5. ISSN 1210-8316.

³ SVĚTLÍK, Jaroslav. Marketing školy. 1. vyd. Zlín: EKKA, 1996. 382 s. ISBN 80-902200-8-8.

uchazeče zajímat. „Uchazeči rádi dají škole svůj kontakt, když vidí, že to pro ně přináší nějaký benefit. Na dni otevřených dveří budeme mít spoustu zajímavé techniky, která nejen kluky táhne, a tak o tom chtějí vědět víc,“ říká Jaroslav David, který pro svou školu na veletrhu v Brně získal třicet e-mailů za jedno dopoledne.

Otevřená náruč s úsměvem

Dbejte na vzhled nejen stánku, ale i sebe – úpravu, (ne)únavu, svěžest myslí i dechu a pozitivní naladění. S kolemjdoucími aktivně komunikujte, ptejte se jich na jejich starosti i radosti, snažte se pomoci, v čemkoliv je to jen možné.

Dopoledne chodí celé třídy

Pokud jste již prezentačním profíkem, tak pro vás nebude překvapením, že dopoledne chodí spíše celé třídy, a dělají tak návaly, až člověk neví, kam dříve skočit. Teenageři v tento čas spíše uvítají vaši méně formální stránku (může se to projevit v mluvě, ale také třeba v sundání kravaty apod.). Někteří z nich chodí ještě z osmé třídy, o to víc pak ocenění snahu pomoci zorientovat se v nabízených možnostech. Mluvte tedy spíše o výhodách svého oboru než konkrétně o své škole. Stůjte alespoň částečně před stánkem, mnoho škol vytváří fyzické bariéry mezi sebou a hlavním proudem davu, a tak žáci stánek často minou. Odpoledne chodí častěji rodiče, a jedna z otázek, kterou často pokládají, je směřována na přípravu na přijímací zkoušky⁴.

Využijte svoje přednosti

Výchozí pozice stánku je složitá. Na místě panuje trochu chaos a někdy je dokonce špatně slyšet. Využijte tak jakékoliv přednosti, které máte k dispozici, je vhodné se odlišit, jelikož stánky návštěvníkům hodně splývají. Zlepšit pozici si můžete např.

s pomocí stávajících žáků. Ti nemusejí pomáhat jen na stánku, ale i mimo něj. Stačí, když na sobě budou mít tričko v barvách školy, jehož přední strana bude potištěna jeho jménem a zadní strana hláškou vyzývající k akci: „Ahoj jsem Jana a studuji na SOŠ Brno obor cukrářství. Zeptej se mě, na co chceš!“.

Potisk trička není drahý, a můžete tak zajistit, že žák bude prezentovat školu doslova na každém kroku. Nikdy nevíte, zda se nepotká s vaším uchazečem třeba ve frontě na toalety. Podobného nápadu využila např. i jedna z pražských škol, viz foto.

Letáčky

Tištěné materiály jsou pro každou školu velkým tématem, proto se jim věnujeme v tomto článku obzvláště. Není třeba letáčky přeceňovat, mnohem důležitější je osobní kontakt s návštěvníky. Největší motivací rodičů, proč přicházejí na veletrhy, jsou konkrétní otázky, které se jim nepodařilo zodpovědět jinak⁵. Předání letáčku samo o sobě toho mnoho neřeší. Na veletrzích lze najít doslova všechny druhy letáčku od obyčejné A4 až k zajímavým propagačním materiálům. Obecně se dá říci, že leták by měl obsahovat to nejdůležitější. Mnoho z nich ale v praxi obsahuje příliš textu. Snaha zachytit co nejvíce informací je pochopitelná, ale uchazeč se potřebuje rychle zorientovat. Je to jako když nakupujete televizi. Můžeme si o tomto srovnání myslet leccos, ale věřte, že je to zkrátka tržně ověřený fakt. Důležitý je srozumitelný jazyk. U specificky odborných oborů se často stává, že užívaný jazyk je tak formální, že teenager ani neví, co je textem myšleno.

Letáček by měl zaujmout na první dobrou. Na letáčku by nemělo chybět heslovitě pět hlavních důvodů, proč by měl uchazeč studovat právě u vás, a dále odkazy na web a Facebook, a motto školy v jedné větě. Ve vztahu k náplni studia je vhodné uvést podmínky přijetí, odpovědi na tři nejčastější otázky, přehled oborů s vhodným grafickým doplněním, vyjádření absolventů ke škole a jejich uplatnění, den otevřených dveří a případné školné.

V rámci kontaktů je to pak adresa, konkrétní kontakt na osobu starající se o uchazeče s výzvou, že po telefonu a e-mailem rád zodpoví všechny dotazy. Nesmí chybět mapka, MHD a znovu zopakovat datum dne otevřených dveří. Dobře zapůsobí také výzva, že je kdykoliv možné mluvit s panem ředitelem, a proto tam může být kontakt i na něj.

Jak může zaujmout zemědělská škola?

Zemědělská škola má jeden z nejlepších potenciálů pro veletrhy. Disponuje totiž konkrétní tvorbou, nebojme se to nechat bohatstvím, které se není třeba stydět ukázat. Zemědělské školy mají co nabídnout. Oslovily nás zejména SOŠ Bystřice n. Pernštejnem, která na veletrh dovezla vlastní koně, cvičené králiky a psy a Střední škola Tišnov zase celý traktor. Školy si s sebou vozily také

⁴ Průzkum Než zazvoní: Rozhodování o střední škole: jak to vidí rodiče. Brno, 2015. Dostupné z: <http://www.nezzazvoni.cz/studie-o-vyberu-skoly/>.

⁵ Průzkum Než zazvoní: Rozhodování o střední škole: jak to vidí rodiče. Brno, 2015. Dostupné z: <http://www.nezzazvoni.cz/studie-o-vyberu-skoly/>.

koňská kopyta, miniatury strojů, popsané druhy dřeva, fotky ryb i s kuchařkou. Jsou to školy aktivní a s tradicí, ale zároveň v poslední době dostávají novou moderní tvář: je třeba ji následovat a ukázat se se stroji a výrobky a uchazečům udělat z návštěvy zážitek. Ať už fotkou v traktoru či ve speciálním úboru nebo zajímavým kvízem.

Několik druhů zemědělských škol naleznete na každém veletrhu, nejméně však v Praze. Je to velmi pestrá nabídka, kterou spojuje buď vztah k přírodě, nebo k technice. Většina má bohužel ještě jednu věc společnou – své uplatnění prezentují pro své uchazeče často dost neurčitě. Zkuste se podívat na následující věty očima teenagera, který nerozpozná žito od ječmene: Absolvent se uplatní ve výrobních provozech zemědělské prvovýroby, ve službách pro zemědělství, jako pracovník zemědělského podniku při mechanizačních službách a jako pracovník provozních úseků zpracovatelského průmyslu.

Kolem zemědělských oborů jsou někdy předsudky, a právě jeden ze způsobů, jak se otevřít více veřejnosti, je i přívětivější komunikace navenek. Mluvte, vysvětľujte a ukazujte své přednosti prakticky – to je výhoda, kterou ostatní mít nemusí.

ce navenek. Mluvte, vysvětľujte a ukazujte své přednosti prakticky – to je výhoda, kterou ostatní mít nemusí.

Dobře vybraný veletrh, kvalitní a zajímavá prezentace školy, milí učitelé a dobře naplánované termíny akcí ve škole vám mohou zajistit dopad na počty přihlášek.

A proto je důležité veletrhy nepodceňovat a dobře se připravit.

Přejeme hodně zdaru v dalším roce.

Mgr. Lea Mentlíková ✨

Výkonná ředitelka Než zazvoní,

Pomáháme školám k plným třídám

Proběhla výstava

Domova sociálních služeb Vlašská, Střední zemědělské školy a Střední odborné školy Poděbrady v prostorách Knihovny Antonína Švehly ve Slezské ulici na Praze 2

Dne 3. 12. 2015 proběhla výstava Domova sociálních služeb Vlašská, Střední zemědělské školy a Střední odborné školy Poděbrady v prostorách Knihovny Antonína Švehly ve Slezské ulici na Praze 2. Byl krásný, slunný den, netypický pro prosinec. Na výstavě se sešlo kolem 80 lidí, většinou klientů DSSV a jejich rodinných příslušníků a samozřejmě zaměstnanců knihovny.

Snahou naší organizace je úplné začlenění klientů do společnosti, proto rádi vyhledáváme akce, kde se můžeme jako DSSV prezentovat. Na výstavu jsme vybrali práce, které jsou v možnostech našich klientů. U některých výtvarných prací pomáháme, vedeme ruku a povzbuzujeme. Hotový a vydařený obrázek je pro klienta i nás radostí.

Na každé správné vernisáži samozřejmě nesmí chybět občerstvení ve formě rautu.

A tak mohu říci, že celé odpoledne proběhlo v příjemné atmosféře navazování kontaktů, vedení příjemných rozhovorů a samozřejmě konzumace dobrého jídla.

Na výstavě jsem potkala paní Ing. Veroniku Nosálovou, která mi poskytla krátký rozhovor.

Líbily se jí práce slečny Jany Vaculíkové, které jí byly svým pojetím nejbližší, ale musela přiznat, že i práce ostatních klientů ji překvapily vysokou vyzrálostí. Moc se pobavila u komiksu pana Michala

Jozefyho. Sdělila mi, že je vidět, že autoři vystavených obrazů žijí ve světě, který je barevnější a zábavnější než ten „můj“.

Výstava: Když se rok s rokem střídá

Košařová Marie ✨

Nejen za zahradníky na SOŠ a SOU v Třešti

Třešť, půvabné městečko na Jihlavsku v Kraji Vysočina, o němž se poprvé hovoří na konci 12. a počátkem 13. století, kdy se tu na potoku Třeštica křižovaly dvě významné obchodní cesty, Lovětinská a Humpolecká, jež daly Třešti roli významného obchodního centra širokého kraje. Je známo nejen svým betlemářstvím, nábytkářským průmyslem a jako rodiště věhlasných osobností jako např. tvůrce japonského hospodářského zázraku J. A. Schupetera, herce Otto Šimánka, prvního sídelního plzeňského biskupa Mons. Františka Radkovského aj., ale i jako místo s bohatou školskou historií.

Zajímavé kapitoly tu píše SOŠ a SOU Třešť. Navazuje na tradici v městečku vyučovaných řemeslnických oborů jako např. truhlářství a řeznictví již na počátku 19. století.

Novodobé dějiny

Novodobé dějiny se datují r. 1985 dobudováním nového areálu na ulici K Valše. Rozšiřuje se výuka a kromě tradičních oborů se tu učí např. dámská a pánská krejčovská, zavádí se maturitní obor technologie zpracování masa atd.

Významným mezníkem se stává r. 1998, kdy došlo v rámci reorganizace českého školství ke sloučení tehdejší Integrované školy Třešť se Střední odbornou školou, Středním odborným učilištěm a Obchodní akademií Batelov a následně s Odborným učilištěm a Praktickou školou Telč.

V současnosti nabízí škola pro absolventy základního vzdělání bohatou škálu učebních a studijních oborů v těchto dimenzích.

Střední odborná škola má klasické čtyřleté úplné střední odborné vzdělávání s maturitou pro obory Zahradnictví,

Ekologie a životní prostředí. Je tu i denní dvouleté nástavbové studium pro absolventy s výučním listem ukončené maturitou. V současnosti obor Podnikání.

SOU poskytuje střední odborné vzdělání s vyučením pro obory cukrář, kuchař – číšník, řezník – uzenář, zahradník a truhlář.

OU pak nižší odborné vzdělání s výučním listem v oborech pečovatelské služby, potravinářská výroba – cukrářské práce, potravinářská výroba – řeznické a uzenářské práce, stravovací a ubytovací služba – kuchařské práce, truhlářská a čalounická výroba – truhlářské práce, zahradnické práce – květinářství a floristika, zednické práce.

Teoretické vyučování probíhá v kvalitně vybavených třídách a odborných učebnách plně specializovaných pro jednotlivé oborové směry studia.

Pro praktickou výuku jsou k dispozici cukrářské dílny, cvičné kuchyňky, učebna stolničení s cvičným barem pro kuchaře-číšníky, truhlářské dílny, zimní zahrada a prostor pro praktickou výuku pečovatelských. Praxe probíhá také přímo, o u smluvních firem, jimiž jsou např. Kostecké uzeniny Kostelec u Jihlavy, stavební firma Podzimek Třešť, Zámecký hotel Třešť aj.

SOŠ a SOU Třešť má rovněž dle hodnocení zřizovatele jednu z nejlepších počítačových sítí mezi školami Kraje Vysočina s nadstandardním vybavením informační a výpočetní technikou. Součástí

školy je i sportovní pavilon se dvěma tělocvičnami, posilovnou, gymnastickým sálem, tenisové kurty, volejbalové a basketbalové hřiště, minigolf.

Třeštskou školu jsme navštívili především se záměrem udělat si svůj obraz o zdejší zahradnickém vzdělávání, které má nejen v Kraji Vysočina velmi dobrý zvuk.

Obory

Obor Zahradnictví je čtyřletý s orientací na Květinářství a floristiku, Projektování zahrad a veřejné zeleně, Krajinářství. Ekologie a životní prostředí, rovněž čtyřletý maturitní obor, zahrnuje studium ekologií, technologií ochrany životního prostředí, tvorby a ochrany krajiny, právní služby a ekonomiky.

V tříletém učebním oboru Zahradník získávají žáci znalosti a dovednosti ze všech odvětví zahradnických činností se specializací především na okrasné zahradnictví a s možností dalšího zaměření na Květinářství a floristiku nebo Tvorbu a údržbu zahrad a veřejné zeleně.

Zvučné jméno a značný přínos pro zahradnické vzdělávání v Třešti prezentují projekty Arboretum a Zimní zahrada.

Arboretum tu bylo otevřeno 4. 7. 2008 v klidné zóně na pozemcích školy v rámci vytváření kooperačních sítí zahradnických škol v České republice a Rakousku. Zahraničním partnerem zde bylo Bildungszentrum Gartenbau Langenlois. Má plochu 0,83 ha a představuje architektonicko-výtvarný a funkční celek. Území je rozděleno na několik na sebe navazujících částí, od nichž jsou v ucelených tematických oddílech prezentovány nejdůležitější rostliny a dřeviny.

V počáteční fázi tu bylo vysazeno asi 1 300 druhů rostlin a dřevin. Pozoruhodnosti výsadby bylo docíleno vytvořením pěstebních ploch, trvalkových a letničkových záhonů, rozárie, půdokryjových rostlin, různých plotů a skalky. Krajinářský ráz doplňuje plocha zahradního jezírka s kaskádovým potůčkem a různými druhy vodních rostlin. Celá plocha arboreta má i rekreační ráz s plochami trávníků, altánem pro výuku a pergolami pro pěstování rostlin. Součástí je naučná stezka obsahující informace o každé rostlině a jejím výskytu.

Projekt Zimní zahrady jako prostor pro teoretickou a praktickou výuku vznikl v letech 2006–2007 z potřeby vybudovat další zázemí pro nové atraktivní obory zaměřené na okrasné zahradnictví, květinářství a ekologii. Směřoval i na oblast vzdělávání dospělých pro zlepšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Zimní zahrada se nachází ve školním areálu a plní i funkci společenskou a reprezentativní. Sortiment je samozřejmě průběžně doplňován.

Vysázené rostliny jsou uspořádány do celků. Najdeme tu subtropické jako např. šeflera, draceny, ibišky, fikusy, dále epifytické, kte-

ré mají domovinu v subtropickém a tropickém pralese s typickými zástupci tilandsie, bromélie, kryptantusy aj., posléze i masožravé, kde převažují láčkovci, v dalším rostliny sukulentní jako aloe, pryšce, tlustice aj., a rostliny bahenní, mezi nimiž nechybí např. šáchor.

Potřeby třetího tisíciletí

Management školy vedený ředitelem Mgr. Františkem Pospíchem si je vědom nutnosti nových přístupů ve vzdělávání a výchově nezbytných při přípravě absolventů pro potřeby třetího tisíciletí. Potvrzuje to zabezpečení školy týmem kvalitních a neustále se vzdělávajících pedagogů, realizace četných projektů, aktivit atd.

Ke zvýšení zájmu studujících přispívají i možnosti jejich prezentace v četných tematických soutěžích, kde mohou porovnat svůj um s ostatními z jiných škol. O tom, že si Třeštská vedou v tomto směru úspěšně, svědčí přední umístění, např. na zahradnické Lipové ratolesti v Ostravě, na barmanských soutěžích Amundsen CUP Praha, Juniorský barman roku, Finlandia CUP Mariánské Lázně, Kroměřížská koktejlůvka soutěž Kroměříž, Plzeňský šejkr. Úspěšní jsou i v kuchařských soutěžích jako Gastrofest České Budějovice,

Srdce na Talíři Městec Králové nebo Gastrománes Kroměříž, kde např. získali v r. 2015 první místo.

Co říci závěrem? SOŠ a SOU Třešť je významným prvkem českého školství. Vhodně kombinuje výuku s odbornou přípravou a její absolventi jsou v praxi vyhledáváni pro pracovní pozice.

Ing. Jiří Ptáček

Střední zahradnická škola Rajhrad

Vyhodnocení HIPPOSPOL CUPu 2015

V roce 2015 se ve Velké Chuchli konal již 13. ročník seriálu dostihů pro mladé jezdce HIPPOSPOL CUP. Cílem tohoto seriálu je rozvíjení a zdokonalování odborných dovedností adeptů žokejského řemesla a také porovnání jezdeckých dovedností s mezinárodní konkurencí i představování mladé generace dostihové a odborné veřejnosti.

25. 10. se na dostihovém závodišti v Praze – Velké Chuchli uskutečnil poslední díl seriálu pro mladé jezdce HIPPOSPOL CUP 2015. Na startu se sešlo 13 koní, v roli favorita vstoupil do startovacích boxů školní sedmiletý ryzák Johannes Kepler s Patrickem Boekhoutem. V sedlech bylo šest jezdců a sedm jezdkyň. V dostihu s názvem CENA SHERLOG na 1600 metrů nakonec jistě o 1 1/4 délky zvítězil A Dee Joe (Stáj Lokotrans, trenér Eduard Kotáb) s Adamem Floriánem, žákem 2. ročníku dálkového studia, před favorizovaným Johannesem Keplerem s žákem 3. ročníku denního studia Patrickem Boekhoutem, třetí doběhl Singapore Spice s žákyní 2. ročníku denního studia Valérií Vyhnálkovou, čtvrtý Yonas Art s Lukášem Vladykou, který doplatil na vybočení Fawatheeq v oblouku u horních stájí, pátý Label Five s Davidem Liškou.

Dále doběhli: I Want Dance s Petrou Floriánovou, Svitava se Simonou Molkovou, Tanischka s Danielem Vyhnálkem, Goldy s Michalem Hroudou, Fawatheeq s Terezou Polesnou, Robinson s Kristýnou Hlavínovou, Sun For Life s Gabrielou Zívalovou a Our Lass s Nelou Jiráskovou. Pro vítězný tým a první tři umístěné jezdce byly připraveny poháry, jejichž předávání se ujala držitelka HIPPOSPOL CUPu 2005 – Ingrid Janáčková Koplíková.

Pro všechny žáky, kteří se v letošním roce zúčastnili HIPPOSPOL CUPu byly připraveny poháry, sošky a věcné ceny. Jméno vítězky letošního ročníku bude zveřejněno na štítku putovního poháru.

Děkujeme všem majitelům a trenérům, kteří začínajícím adeptům dostihového řemesla poskytli koně; těšíme se na setkání při dalším ročníku HIPPOSPOL CUP 2016.

Ing. Marcela Sýkorová, Za SŠDSaJ v Praze – Velké Chuchli

HIPPOSPOL CUP 2015

Nela Jirásková	27 bodů
Simona Molková	25 bodů
Michal Hrouda	13 bodů
Angelika Tulisová	12 bodů
Barbora Szentes a Lukáš Vladyka	11 bodů
Kristýna Hlavínová a Adam Florian	10 bodů
Patrick Boekhout a Daniel Vyhnálek	9 bodů
Valerie Vyhnálková	5 bodů
Adam Eliáš	3 body

Řepce i máku se na našich polích dařilo

Řepce olejce se na našem území v poslední pěstitelské sezóně dařilo. V České republice bylo v letošním roce docíleno průměrného hektarového výnosu 3,46 t/ha. U našich slovenských sousedů dosáhl v roce 2015 průměrný hektarový výnos řepky 2,72 t/ha.

Množství informací z oblasti pěstování nejen řepky, ale i máku a sóji, měli možnost načerpat účastníci konferencí Prosperující olejiny, které se konaly v polovině prosince v aule České zemědělské univerzity v Praze a ve Větrném Jeníkově u Jihlavy. Konferencí se zúčastnily přes dvě stovky zájemců o problematiku pěstování olejnin.

Předchozí roky z hlediska pěstování řepky porovnal Ing. David Bečka, Ph.D., z České zemědělské univerzity v Praze (ČZU). Především tři zimy v České republice i na Slovensku lze charakterizovat jako mírné, kdy s malými přestávkami stále rostly kořeny. V průběhu vegetace ve všech letech řepce prospěl chladný květen. Hektarové výnosy se v ČR ve všech třech letech pohybovaly na vysoké úrovni.

Prof. Ing. Jan Vašák, CSc., z ČZU vysvětlil, že se při současných mírných zimách vyplácí pohnojit řepku dusíkem v podzimním období. Dusíkaté hnojení v dávce 46 kg N na hektar v šestiletých poloprovozních pokusech v průměru navýšilo výnos semen řepky o 0,35 t/ha v porovnání s kontrolní variantou bez podzimního dusíkatého hnojení.

Pokusy s řepkou

Ing. Bečka přítomné seznámil s výsledky pokusů. V pěstitelské sezóně 2014/2015 bylo do poloprovozních pokusů na osmi lokalitách ČR zařazeno 25 hybridů a čtyři liniové odrůdy řepky. Pokusy se nakonec vyhodnocovaly na sedmi stanovištích.

Řepka má za sebou tři úspěšné roky

Průměrný hektarový výnos všech porovnávaných odrůd dosáhl 4,56 t. Hybridy v průměru poloprovozních pokusů poskytly 4,59 t/ha a liniové odrůdy 4,42 t/ha. To představuje čtyřprocentní navýšení ve prospěch hybridních odrůd.

V porovnání odrůd nejvyššího výnosu dosáhly hybridy Arsenal a Astronom, které shodně poskytly 5,05 t/ha. Další tři místa obsadily hybridní odrůdy DK Exprit, DK Exstorm a DK Explicit. Mezi liniovými odrůdami poskytl nejvyšší výnos Quartz. Nejolejnatější odrůdu v poloprovozních pokusech představoval hybrid DK Exquisite.

Na základě dosažených výsledků z novinek zařazených do poloprovozních pokusů se jako nadějně ukazují odrůdy Astronom,

DK Exprit, Factor KWS, Marcopolos, Mercedes a Striker 21. Svoji výkonnost potvrdily již zavedené odrůdy Arsenal, DK Explicit, DK Exquisite, DK Exstorm, Graf, Inspiration, Ivan 106, Marathon a Sherpa.

Podzimní hnojení dusíkem

Výzkumní pracovníci z ČZU měli poloprovozní pokusy založeny i na dvou lokalitách na Slovensku, ve kterých se vysévalo dvanáct odrůd řepky. Porovnávaly se dvě varianty – 1. u všech odrůd výsevek 75 semen na metr a podzimní hnojení dusíkem a 2. u vybraných pěti odrůd výsevek 50 semen na metr čtvereční, bez podzimního hnojení dusíkem. U varianty vyššího výsevu s podzimním dusíkatým přihnojením stoupl výnos řepky v průměru o 0,39 t/ha.

Poloprovozní pokusy, kde se ověřoval vyšší výsevek a přihnojení dusíkem na podzim, byly založeny také na čtyřech stanovištích v ČR. Porovnávalo se 1. vysetí osmdesáti semen na metr čtvereční obohacené podzimním přihnojením dusíkem a 2. vysetí čtyřiceti semen na metr čtvereční bez dusíkatého podzimního hnojení. V případě varianty s podzimním přihnojením se výnos v průměru zvýšil o 0,27 t/ha.

Řepka v Červeném Újezdě

Na Výzkumné stanici ČZU v Červeném Újezdě v okrese Praha-západ se v přesných maloparcelních pokusech s řepkou porovnávalo 51 odrůd, z toho 46 hybridů a 5 linií. Pokusy byly založeny na takzvané diagnostické variantě, optimálně hnojené a ošetřované. Pro porovnání se tři kontrolní odrůdy Ladoga, DK Exquisite a Sherpa pěstovaly i standardním způsobem.

V maloparcelních pokusech mezi nejvýnosnější patřily hybridní odrůdy Arazzo (6,74 t/ha), DK Exception (6,69 t/ha), 2EW0085 (6,69 t/ha), RG21310 (6,68 t/ha), Arsenal (6,68 t/ha). Z liniových odrůd poskytla nejvyšší výnos Ladoga (6,57 t/ha). Nejolejnatějšími odrůdami se staly PT 206 a Marcopolos.

Průměrný výnos 51 odrůd diagnostické varianty činil 6,09 t/ha. Při porovnání tří kontrolních odrůd poskytla diagnostická varianta v porovnání se standardním způsobem pěstování v průměru o dvanáct procent vyšší výnos.

Z výsledků pokusů se jako nadějně ukazují novinky 2EW0085, 2EW0087, Arazzo, Arizona, Astronom, Bonzzai, CSZ 1292, DK Exception, DK Exprit, Factor KWS, Frodo KWS, MH10L11, PT

234, RG21308, RG21310, Sepp 114, Safer a SY Harnas. Z již zavedených odrůd svoji výkonnost potvrdily Arsenal, Avatar, DK Explicit, DK Exstorm, DK Sensei, ES Lauren, ES Silene, Marcopolos, PT 206, PX 104, Sidney, SY Saveo, Quartz, Witt, Ladoga a Rohan.

Pokusy s mákem

Úspěšný rok 2015 zaznamenali i naši pěstitelé máku. V poslední sezóně dosáhl průměrný výnos máku v České republice 0,82 t/ha a v předešlé 0,91 t/ha. Obdobných výnosů máku bylo dosaženo před deseti lety, kdy se v ČR v roce 2004 v průměru sklídilo 0,90 t/ha a v roce 2005 pak 0,82 t/ha.

V roce 2015 mnozí pěstitelé mák vyseli časně, už koncem února nebo začátkem března, což se jim většinou vyplatilo. V místech, kde nedošlo k poškození porostů mrazem nebo větrem, se mohli radovat z velmi vysokých výnosů.

O pokusech s mákem v Červeném Újezdě hovořil Ing. Pavel Cihlář, Ph.D., z ČZU. Na výzkumné stanici v roce 2015 maloparcelní pokusy s mákem zaseli 19. března. Na parcele, kde již řadu let mák pěstují standardním způsobem, dosáhli vysokého výnosu 1,96 t/ha. Z porovnávaných odrůd nejvyšší výnos poskytl Opal (2,26 t/ha). Na dalších místech s pouze minimálním výnosovým rozdílem skončily Aplaus, Opex, Orbis, Orfeus a Maratón.

Kvalitně vzešlý porost je základem pro dosažení vysokého výnosu máku

V pokusech se mimo jiné ověřovalo moření osiva biologicky aktivními látkami a hnojivy. Jako velmi dobré se ukazuje moření osiva přípravky Envi-seed a Sunagreen nebo hnojivem se zinkem. Nejvyššího výnosu 2,26 t/ha bylo docíleno v případě moření přípravkem TS Osivo.

Pro podpoření vzcházejících rostlin máku se v pokusech v Červeném Újezdě již druhým rokem ověřovaly přípravky Hydrogel a Physiostart, které se společně s osivem zapravují do setové rýhy. Při současném použití obou pomocných prostředků se výnos máku v roce 2015 zvýšil o neuvěřitelných dvacet procent.

Sója zlepšuje půdní úrodnost

Na rozdíl od řepky a máku, pro pěstitele sóji v České republice až tak úspěšný poslední rok z hlediska dosažených výnosů nebyl. Průměrný výnos v ČR dosáhl jen 1,83 t/ha. Při pěstování sóji se ale zlepšuje půdní úrodnost a pěstitelé zaznamenávají zvýšení výnosu následné plodiny v porovnání s horší předplodinou.

S výsledky poloprovozních pokusů s vybranými odrůdami sóji, založených na třech lokalitách, přítomné na konferencích seznámil

Ing. Přemysl Štranc, Ph.D. V průměru tři stanovišť poskytla nejvyšší výnos 2,20 t/ha odrůda Amadea. Na dalších místech skončily odrůdy Malaga, SG Kea, ES Mentor a SY Eliot.

V pokusech se porovnávaly rozmanité herbicidní kombinace. Ing. Štranc zdůraznil, že nejhorší je sója proti plevelům neošetřit. Zásadní význam má preemergentní aplikace. Postemergentně se podle zkušeností Ing. Štrance vyplatí uskutečnit opravné zásahy.

Sója zlepšuje půdní úrodnost

V pokusech byly zařazeny preemergentní aplikace herbicidů, z nichž ale převážná většina není dosud v ČR do sóji registrována. Jednalo se o 1. Legato Plus, 2. Mistral + Activus SC, 3. Trinity, 4. Aspect Pro, 5. Successor 600 + Sumimax, 6. Sumimax + Dual Gold 960 EC, 7. Plateen 41,5 WG, 8. Arcade 880 EC, 9. Gardoprim plus Gold 500 CS preemergentně + Fusilade Forte 150 EC postemergentně. První tři uvedené varianty obohatilo smáčedlo Grounded.

V bloku postemergentních aplikací herbicidů se porovnávaly kombinace 1. Refine 50 SX + Trend, 2. Troy 480, 3. Sempra, 4. Sempra+ Tolurex 50 SC. Jako kontrola ke stimulatorům růstu sloužil herbicid Wing P, kterým se ošetřovalo preemergentně.

Na pokusných stanovištích byla zařazena ošetření růstovými stimulatory Lignohumát Max, Lexin, Lexenzym a Litofof Active. Všechny použité stimulatory významně navýšovaly hustotu porostu. Nejvyšší navýšení počtu rostlin bylo zjištěno po aplikaci přípravků Litofof Active a Lexin. Všechny použité stimulatory podstatně zvyšovaly obsah chlorofylu v listech.

text a foto Ing. Hana Honsová, Ph.D., ČZU v Praze ☼

Pěstitelé se na konferencích dozvěděli množství nových informací.

Co zatím víme o riziku úniku geneticky modifikovaných rostlin do volné přírody

Větrosprašné plodiny

Už jsme viděli u řepy, že největší pravděpodobnost opylení i na velké vzdálenosti mají rostliny opylované větrem. To jsou například obiloviny, ty patří do čeledi lipnicovitě (*Poaceae*), obecně zvané trávy. Jejich životaschopný pyl může být za vhodných podmínek přenesen i desítky kilometrů. A jaké mají kolem sebe plané příbuzné a mohou se s nimi křížit?

Z obilovin pěstovaných u nás patří k nejlépe prostudovaným **pšenice** (*Triticum*). Je to několik druhů, které původně rostly především na jihozápadě Asie. Nejdůležitější a často pěstované jsou pšenice setá *Triticum aestivum* a pšenice tvrdá *T. durum*. V obou případech se jedná o komplikované přírodní křížence – **allopolyploidy**. **Allo-** vyjadřuje, že rostliny vznikly hybridizací a buňky obsahují soubory chromozomů ze dvou nebo více různých druhů.

Polyploidie je zdvojení nebo i vícenásobné zmnožení chromosomových sad. Často je tak překonána sterilita křížence, který měl původně lichý počet chromozomů. Pšenice setá je allohexaploid, tj. má 6 sádek chromozomů (celkem 42), pšenice tvrdá je allotetraploid, tj. má 4 sádky chromozomů (28). Nejbližší příbuzní jsou ostatní druhy pšenice a druhy rodu mnohoštět *Aegilops* (některé jsou obtížné plevy).

Pokud příbuzné rostliny rostou poblíž pšeničného pole, bývají na okrajích polí nalézání kříženci, obvykle sterilní. Při pokusech vznikli i plodní kříženci, obvykle však tvoří málo semen. Už jsou známi kříženci pšenice seté a mnohoštětu válcovitého (*A. cylindrica*), které jsou rezistentní k herbicidům. Proč se kříží pšenice s mnohoštětem? Předpokládá se, že pšenice setá vznikla právě postupnou hybridizací z pšenice dvouzrnky *T. dicoccoides* a dvou druhů mnohoštětu (zřejmě *A. speltoides* a m. Tauschův *A. tauschii*). Schopnost pšenice křížit se potvrzuje i známý umělý kříženec pšenice se žitem – tritikale. Při pokusech se vzdálenějšími příbuznými, např. pýrovníkem (pýrem) psím *Elymus caninus* a ječmenem přímořským *Hordeum marinum* nevznikly žádné hybridní rostliny.

U **ječmene** (*Hordeum*) známe mnoho druhů a některé jsou důležité plevy. Ječmen setý (*H. vulgare*) pochází z jihozápadní Asie

a existuje jeho úspěšný kříženec s planým *H. spontaneum*, který se chová jako plevel. Také kříženci ječmene setého s jinými druhy se občas objevují, ale jsou sterilní. Ovšem druhy ječmene jsou poměrně málo prozkoumány a k posouzení možnosti přenosu genů mezi jednotlivými druhy ječmene chybí genetické analýzy.

Také u **žita** (*Secale*) známe více druhů. Žito seté (*S. cereale*) je cizosprašné a v asijské části areálu se kříží s planými druhy, ale opět chybí genetické výzkumy. Některý kříženec žita se od roku 1964 projevuje v Kalifornii jako agresivní plevel.

Oves (*Avena*) býval původně plevem pšeničných polí. Oves setý (*Avena sativa*) je nejmladší obilovina, a v obilovinu se asi změnil v Evropě, v podmínkách nevhodných pro pšenici. I u nás známe jako plevel další druh – oves hluchý (*A. fatua*). Vzácně se u nás vyskytují jako plevel i další druhy: oves jalový (*A. sterilis*), oves hřebíkatý (*A. strigosa*) a o. nahý (*A. nuda*). Z přírody jsou známy rostliny intermediárního vzhledu mezi *A. fatua* a *A. sativa*, ale opět scházejí rozsáhlejší genetické studie. V Austrálii bylo zjištěno 0,7 % takových hybridů v populaci. Jisté ale je, že některé intermediární rostliny nevznikají křížením, ale mutací a opět z populace mizí.

U velmi důležité a rozšířené **rýže** (*Oryza*) známe několik druhů především v jihovýchodní Asii. Rýže setá (*O. sativa*) a rýže africká (*O. glaberrima*) se pěstují v tropech a subtropích. Planě rostou buď některé formy rýže seté nebo další druhy, některé jsou plevy. Kříženci pěstované rýže a těch planých se v přírodě objevují a většinou dobře rostou, často jsou však sterilní. Většina planých rýží je totiž diploidních, zatímco pěstované – rýže setá a rýže africká – jsou tetraploidní.

Původ americké obiloviny **kukuřice seté** (*Zea mays*) byl dlouho nejasný. Na rozdíl od ostatních obilovin má oddělené samčí a samičí květenství. Pochází z Mexika, kde rostou i příbuzné druhy, označované jako teosinty (např. *Zea diploperennis*). Pro poměrně odlišný vzhled bývaly řazeny do samostatného rodu a blízká příbuznost byla považována za nejistou. Dnes víme, že si jsou geneticky velmi blízké, ale kříženci s kukuřicí setou jsou velmi vzácní.

Mezi obiloviny s drobnou kulatou obilkou patří **čirok** (*Sorghum*), který má mnoho druhů v tropických a subtropických oblastech.

Pěstovány jsou odrůdy čiroku dvoubarevného (*S. bicolor*), který je diploidní ($2n = 20$). Některé druhy čiroku se chovají jako nebezpečné invazivní plevely (např. *S. halepense*, který je allotetraploidní $2n = 40$). Hybridy mezi planými druhy a pěstovaným čírokem se v blízkosti polí objevují, často mají sklon stát se oblíbeným plevem.

Malé kulaté obilky má i další tropická obilovina, anglicky nazývaná **pearl millet**, u které je problém s pojmenováním. Patří do skupiny obvykle nazývané proso (millet), ale právě zde je podle jména možná záměna s další obilovinou – *Panicum miliaceum* (proso seté). V současnosti platí jméno dochan klasnatý (*Pennisetum glaucum*). Je to cizosprašná tráva z Afriky a pravděpodobně se kříží s příbuznými druhy (*P. violaceum*, *P. sieberianum*). Rostliny, které vypadají jako kříženci, se objevují kolem polí a jejich frekvence souvisí se vzdáleností od pole (opět chybí genetická analýza). Je pravděpodobné, že druh *P. sieberianum* je sám hybridního původu, obvykle po čase samovolně mizí z polí. Další druh – *P. purpureum* – se s pěstovaným druhem nekříží.

Malé kulaté obilky má také rod **kalužnice** (*Eleusine*). Africká obilovina kalužnice křivoklasá *E. coracana* subsp. *coracana* dobře snáší sucho a kříží se s příbuznou *E. c.* subsp. *africana*. Vzniká tak škodlivý plevel, který se šíří podél silnic. A zase – k úplnému posouzení chybí genetická analýza. Další druh – kalužnice indická (*E. indica*) je nebezpečný plevel v sójových polích. S kalužnicí křivoklasou se pravděpodobně nekříží, jsou mezi nimi zřejmě genetické bariéry.

K exotickým větrosprašným patří **kokosovník obecný** (*Cocos nucifera*), jediný druh svého rodu. Jeho pěstování a planí jedinci se spontánně kříží. A další travu – cukrovou třtinu (*Saccharum officinarum*) – známe jen pěstovanou. Její nejbližší příbuzní rostou v jižní a východní Asii a na Nové Guineji. Indický druh *S. spontaneum* je trvalka, která se rozrůstá oddenky, a je to plevel v tropické Asii. Ale používá se i při šlechtění cukrové třtiny. Také některé další druhy trav jsou schopné se křížit s cukrovou třtinou.

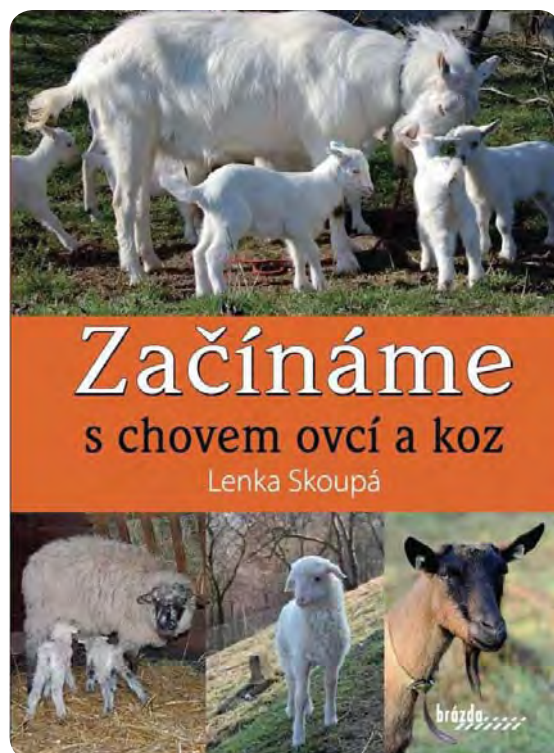
RNDr. Jana Möllerová, Praha 🌱

Začínáme s chovem ovcí a koz

Začít chovat jakékoli zvíře není jednoduchá záležitost. Pokud ale chcete začít s malochovem hospodářských zvířat, je to opravdový oříšek. Musíte toho vědět nejen plno přímo o daném druhu, ale budete se potýkat s celou řadou legislativních nařízení a zákonů a také s mnohdy problematickou komunikací se sousedy a dalšími blízkými osobami.

V knize naleznete informace o výběru vhodných jedinců, plemenářské práci, výživě, reprodukci a legislativě. Nechybí etologie zvířat ani praktické rady k jednotlivým tématům. Začínající chovatelé jistě ocení i kapitulu o zpracování produktů zvířat nebo doporučení ke stavbám chovatelských zařízení.

Kniha si nedělá ambice být odbornou publikací pro chovatele stovky kusů zvířat. Měla by být pomocníkem pro začínající chovatele a splňovat atributy „manuálu“ pro začátečníky. Přesto by mohla i zkušeným chovatelům přinést novinky nebo jiné pohledy na určitou věc. Každý chovatel ví, že každodenní praxe se zvířaty je pro nás nekonečnou studnicí poznání a nových zkušeností. A stejně tak každý chovatel ví, že kolega z vedlejšího regionu se na určitou věc může dívat rozdílně, něco může dělat jinak než my a funguje mu to stejně jako nám. Nebo možná i lépe. Proto jsou publikované informace cenné – mohou nám pomoci do začátku, nebo nám mohou přinést nový pohled na známou věc.

Výstavy a veletrhy

únor 2016

RegioAgrar Bayern
Regionální zemědělský veletrh
2.–4. 2. 2016
Augsburg, Německo

26. MEZINÁRODNÍ PIVNÍ FESTIVAL
4.–6. 2. 2016
Výstaviště České Budějovice

FIERAGRICOLA
Mezinárodní výstava pro zemědělství a živočišnou produkci
3.–6. 2. 2016
Verona, Itálie

EUROPAIN
Veletrh cukrářství a pekařství
5.–9. 2. 2016
Výstaviště Villepinte, Paříž, Francie

MVP–DUO CACIB
Mezinárodní výstava psů
6.–7. 2. 2016
Výstaviště Brno

GRAIN EXPO
Mezinárodní obilnářská výstava
10.–12. 2. 2016
Kyjev, Ukrajina

SVĚTOVÝ VELETRH BIOPOTRAVIN
10.–13. 2. 2016
Nürnberg Messe, Norimberk, Německo

AGRO ANIMAL SHOW
Mezinárodní výstava chovu zvířat
10.–12. 2. 2016
Kyjev, Ukrajina

GRAIN TECH EXPO
Specializovaná výstava inovativních technologií v obilnářství
10.–12. 2. 2016
Kyjev–Expo Plaza, Ukrajina

OVOCE ZELENINA LOGISTIKA
Specializovaná výstava pro pokrokové technologie
v zahradnictví, vinařství a pěstování zeleniny
10.–12. 2. 2016
Kyjev–Expo Plaza, Ukrajina

EXPOVIN MOLDOVA
Výstava vinařství a lihovarnictví
17.–20. 2. 2016
Kišiněv, Moldavsko

FIMA
Mezinárodní veletrh zemědělské techniky
16.–20. 2. 2016
Zaragoza, Španělsko

DIDACTA – DIE BILDUNGSMESSE
Veletrh vzdělávání a škol
16.–20. 2. 2016
Kolín n. R., Německo

MBK – Mezinárodní veletrh mlynářství, pekařství a cukrářství
17.–20. 2. 2016
Výstaviště Brno

SALIMA
Mezinárodní potravinářský veletrh
17.–20. 2. 2016
Výstaviště Brno

TOP GASTRO & HOTEL
10. mezinárodní veletrh gastronomie a zařízení pro hotely
a restaurace
18.–21. 2. 2016
Výstaviště Praha Holešovice

INTERGASTRA 2016

Gastronomický veletrh, vývoj, inovace

20.–24. 2. 2016

Landesmesse Stuttgart, Stuttgart, Německo

ŘEMESLA 2016

21. národní výstava tradičních řemesel, veletrh odborných škol a učilišť

18.–20. 2. 2016

Výstaviště Lysá nad Labem

Ligna Bohemia 2016

13. mezinárodní kontraktační a prodejní výstava strojů, nástrojů, zařízení a materiálů pro dřevozpracující průmysl

18.–20. 2. 2016

Výstaviště Lysá nad Labem

FERMA

Největší polská výstava chovu zvířat

19.–21. 3. 2016

Lódž, Polsko

FAUNA TRHY

Chovatelská a pěstitelská burza

21. 2. 2016

Výstaviště Černá louka, Ostrava

HAUS-GARTEN-FREIZEIT

Velký veletrh spotřebního zboží, gastronomie, zdraví, volný čas, zvířata, zahrada

13.–21. 2. 2016

Leipzig Exhibition Center, Lipsko, Německo

AGRA

Mezinárodní zemědělský veletrh

24.–28. 2. 2016

Plovdiv, Bulharsko

VINARIA

Mezinárodní veletrh vinařství

24. 2. 2016

Plovdiv, Bulharsko

GARDENIA

Veletrh zahradnictví a zahradní architektury

25.–27. 2. 2016

Poznaň, Polsko

TIER AND TECHNIK

25.–28. 02. 2016

St. Gallen, Švýcarsko

SIA-SALON INTERNATIONAL DE L'AGRICULTURE

53. ročník veletrhu zemědělství, chovatelství, živých zvířat a regionálních produktů

27. 2. – 6. 3. 2016

Výstaviště Porte de Versailles, Paříž, Francie

FLORIGA

Odborný veletrh floristiky, designu, interiérů, ambiente, zahradnictví a techniky

28. 2. 2016

Leipzig Exhibition Centre, Lipsko, Německo

Zdroj: <http://www.zetis.cz>

<http://www.agrokomplex.sk>

<http://www.euroexpo.cz>

<http://www.veletrhyavystavy.cz>

<http://www.vcb.cz/>

<http://www.cerna-louka.cz/>

<http://www.vll.cz/>

<http://www.czechtrade.cz/>

<http://www.expocenter.sk/>

<http://www.flora-ol.cz/>

<http://www.bvv.cz/>

Oslava 120. výročí založení Střední zemědělské školy v Benešově

Začátkem prosince (7. 12. 2015) si žáci, studenti, pedagogický sbor, vedení školy i pozvaní hosté připomněli 120. výročí založení Střední zemědělské školy v Benešově. V současné době je její součástí i Vyšší odborná škola. Slavnost byla zahájena v aule školy, která byla zaplněna do posledního místa. Tuto část moderovala zástupkyně ředitelky školy Ing. Monika Brožová, která uvítala všechny přítomné a pozvané hosty z MŠMT, MZe, zástupce Středočeského kraje, zástupce města Benešova, zástupce Regionálního operačního programu Střední Čechy a zástupce spolupracujících organizací a podniků. Oslavy se zúčastnili i někteří ředitelé středních zemědělských škol z celé ČR sdružených v Asociaci vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru. Hlavní vystoupení měla ředitelka školy paní PaedDr. Bc. Ivana Dobešová, která v tomto volebním období je i poslankyní Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, kde vykonává funkci místopředsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu.

Zimní hospodářská škola

Škola vznikla v roce 1895 jako Zimní hospodářská škola a byla provozována v piaristické koleji v pronajatých místnostech. V té době měla čtyři učitele. Prvním ředitelem školy byl pan Josef Půlpán. Učil i řediteloval 14 let. Od té doby prošla škola dlouhým

vývojem a v současnosti je to dynamicky se rozvíjející škola s počtem 455 žáků a 65 učitelů. Během posledních několika let došlo k velkému nárůstu nabízených oborů, a nabízí tak možnost vzdělání stále širšímu okruhu zájemců. Všechny nabízené obory jsou čtyřleté, zakončené maturitní zkouškou. Došlo i k užší specializaci jednotlivých studijních zaměření. V rámci střední školy lze dnes studovat **čtyři obory**, a to **Zahradnictví** se zaměřením **Tvorba a údržba zahrad** a **Údržba golfových hřišť**, dále obor **Veterinářství** se zaměřením **Veterinární technik** a **Pet Specialista** a obor **Přírodovědné lyceum** se zaměřením **Věda a výzkum**.

Základním pilířem však až do dnešní doby zůstal původní obor „echt“ zemědělský, dnes s moderním názvem **Agropodnikání**. V rámci tohoto oboru jsou vyučovány čtyři studijní programy – **Podnikání v zemědělství**, **Chov koní a jezdeckví**, **Mechanizace v zemědělství** a **Ekonomika a podnikání**. V rámci oborů Zahradnictví, Veterinářství i Agropodnikání je kladen velký důraz na výuku

anglického jazyka. Od třetího ročníku je výuka všeobecné angličtiny rozšířena i o výuku odborného anglického jazyka dle studijního zaměření. V rámci oboru Přírodovědného lycea je posílena hodinná dotace všeobecného anglického jazyka tak, aby od 3. ročníku mohla probíhat výuka vybraných všeobecných a odborných předmětů (fyzika, matematika, biologie, mikrobiologie, biotechnologie, výživa, zemědělství nebo ekonomika) v anglickém jazyce. Ve třetím ročníku mohou žáci výběrově absolvovat měsíční odbornou praxi v zahraničí. Absolventi Střední zemědělské školy pokračují ve studiu na vysokých školách, nebo vstupují na trh práce. Výhodou studentů je absolvování různě zaměřených praxí již během studia, a tak jsou při získávání svého prvního zaměstnání úspěšní.

Dále se paní ředitelka věnovala i **Vyšší odborné škole**, která nabízí tříletý studijní obor **Podnikání v zemědělství**. Vedle odborných předmětů je vyučován i odborný cizí jazyk jako příprava na 24týdenní odbornou zahraniční stáž, která je povinnou součástí studií a studenti ji absolvují v letním semestru 2. ročníku, získávají při ní cenné zkušenosti a zdokonalí se v cizím jazyce.

Škola otevřená spolupráci

Škola klade důraz na spolupráci s širokou odbornou veřejností. Se školou navázala spolupráci i společnost AGROFERT, a. s. a AGROTEC Group, které jí pomáhají svými zkušenostmi z praxe i s materiálním vybavením zemědělskou technikou.

A materiální vybavení školy je nadstandardní. V roce 2013 bylo ve spolupráci se společností AGROTEC Group slavnostně otevřeno Centrum zemědělské mechanizace. Díky této společnosti je vybaveno nejmodernější zemědělskou technikou. Centrum slouží zejména žákům oboru Agropodnikání – zaměření Podnikání v zemědělství a Zemědělská mechanizace. Na zpracování nového vzdělávacího programu spolupracovala právě i společnost AGROTEC Group. Žáci mají dále možnost vykonávat praxi na jejích špičkových pracovištích. Společnost AGROTEC Group finančně podporuje nejlepší žáky prospěchovými stipendii a je připravena nabídnout jim po ukončení studia první zaměstnání. Cílem je vy-

chovat vysoce kvalifikované odborníky pro celou oblast zemědělské výroby na pozicích obchodníků se zemědělskou technikou, mechaniků a mechanizátorů.

V letošním roce otevřela škola moderní Zázemí praktického vyučování v areálu na Pomněnicích. Výstavba celého komplexu vznikla v rámci projektu s názvem „Vytvoření zázemí praktické přípravy pro obory VOŠ a SZeŠ Benešov“ a byla financována z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Jeho součástí je krytá jízďárna s ustájením pro 22 koní a odbornou učebnou, 2 venkovní jízďárny a zázemí pro studijní zaměření Údržba golfových hřišť, kde u dříve vybudovaného 3 ha driving range vzniklo zázemí s odbornou učebnou a halou pro umístění techniky.

Vedle Centra zemědělské mechanizace a Zázemí pro praktickou výuku se nám podařilo vystavět i novou budovu v areálu školy s odbornými učebnami a skleníky, kterou dnes slavnostně otevřeme přestřižením pásky... konstatovala ředitelka školy paní PaedDr. Bc. Ivana Dobešová.

Vystoupení pozvaných hostů

Po obsáhlé prezentaci paní ředitelky školy vystupovali pozvaní hosté z MŠMT, MZe, ze Středočeského kraje, zástupci spolupracujících firem v odborném výcviku a zástupce města Benešova, kteří se vyjadřovali velmi pochvalně o úrovni této školy ve středočeském regionu. Autora příspěvku nejvíce zaujalo vystoupení pana MVDr. Josefa Holejšovského, Ph.D., bývalého absolventa školy, který ve své profesi zastával i místo ústředního ředitele Státní veterinární správy ČR. Vzpomínal na svou odbornou a pedagogickou životní dráhu. Byl živou inspirací pro současné žáky a studenty VOS a SZeŠ v Benešově, když podtrhl, že jemu, kromě odbornosti, otvírala cestu do zahraničí znalost cizích jazyků. Téměř šest let pracoval na Pasteurově ústavu v Alžírě jako virolog, imunolog a epidemiolog a vedoucí diplomových prací. V letech 1990–1991 přednášel tři semestry ve francouzštině a vedl diplomové práce na Agro-veterinární fakultě University v Blidě v Alžírsku. Koncem

roku 1991 se stal ředitelem SVÚ Jihlava, kde vybudoval Národní referenční laboratoř pro mor prasat a uvedl ji ve spolupráci s RL EU pro mor prasat v Hannoveru „do rodiny“ NRL pro mor prasat členských států EU. Od roku 2000 do roku 2004 byl z titulu své funkce Ústředního ředitele Státní veterinární správy delegátem ČR u Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE) v Paříži.

Od roku 2005 do června 2009 přednášel v angličtině na Institutu tropů a subtropů ČZU v Praze a řídil rozvojový projekt ČZU v Zambii. V roce 2008 působil v Polsku jako expert Evropské komise při simulačních cvičeních pro případy výskytu HPAI (vysoce patogenní ptačí chřipky) a zúčastnil se jako expert Evropské komise mise v Severním Kypru, která se týkala kvality medu z pohledu unijní legislativy. V první polovině roku 2009 přednášel veterinární epidemiologii a nákazy hospodářských zvířat v rámci projektu EU „Animal Husbandry“ rovněž v severním Kypru. Následně od června 2009 do listopadu 2010 vedl mezinárodní veterinární projekt Evropské unie v Turecku, který byl zaměřený na výskyt SLAK v evropské části Turecka. Od roku 2010 působí jako mezinárodní konzultant pro oblasti zdraví a pohody zvířat a bezpečnosti potravin a jako hodnotitel projektů pro Generální ředitelství pro výzkum a inovace.

Odměnění i nejlepší žáci a studenti

V rámci tohoto slavnostního shromáždění byli odměněni i nejlepší žáci a studenti, kteří se letos umístili na předních místech v domácích i zahraničních soutěžích středních zemědělských škol. Ocenění byli žáci 4. ročníku oboru Agropodnikání Jiří Holejšovský a Jakub Červenka za 1. a 2. místo v celorepublikové soutěži „O bramborový květ Vysočiny“. Odměnu za reprezentaci naší školy na Agroolympiádě v lucemburském Ettelbrücku a pěkné 7. místo v silné konkurenci 20 týmů z 18 evropských zemí získali žáci 4. ročníku oboru Agropodnikání Stanislav Babka, Jiří Holejšovský, David Mareš a David Štemberk. Ocenění z rukou ředitelky školy převzaly i studentky 4. a 3. ročníku oboru Veterinářství Sára Červenková, Renata Starečková, Věra Vítková a Adéla Červinková, a to za celkové 6. místo a zvláštní cenu za nejlepší laboratorní diagnostiku v odborné veterinární soutěži o „Cenu ústředního ředitele Státní veterinární správy“. Velkou radost a pocit spokojenosti jistě v tu chvíli cítili i pedagogové, kteří studenty v těchto aktivitách podporovali, na soutěže je připravovali a byli jim oporou.

Otevření nové budovy v areálu školy

Po slavnostním zahájení v aule školy následovalo slavnostní otevření nové budovy v areálu školy. Symbolického přestřižení pásky se ujala ředitelka školy PaedDr. I. Dobešová a ředitel Regionálního operačního programu Střední Čechy Ing. V. Chytil. Tato

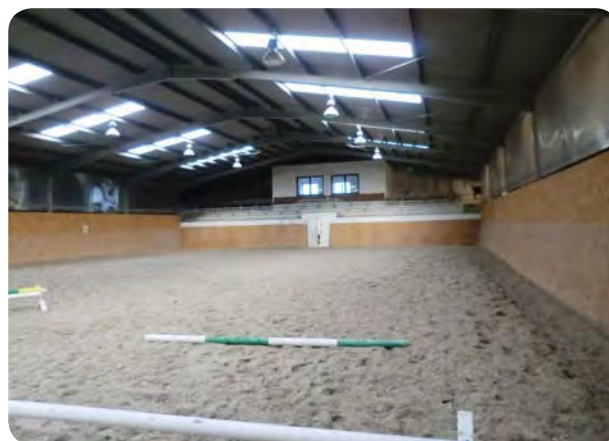

stavba byla financována právě z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Vystavena byla v rámci projektu pod názvem „VOŠ a SZeŠ Benešov, výstavba odborných učeben a skleníků včetně spojovacího krčku“. Jedná se o dvoupodlažní budovu propojenou s hlavní budovou školy spojovacím krčkem. Uvnitř se nachází laboratoř mikrobiologie, biologie, vyšetřovna, vazárna, šatny, sociální zařízení včetně sprch a zázemí pro pedagogy v podobě kabinetů. Na jižní straně přiléhají k budově dva skleníky. Součástí

projektu bylo i interiérové vybavení a vybavení moderními přístroji a dalšími pomůckami.

Následovala prohlídka nové budovy. V každé učebně si učitelé a žáci připravili ukázky výuky a využití vybavení v praxi. Ve vazárně to byla tvorba adventních věnců, v laboratoři mikroskopické pozorování rostlinných pletiv, ve vyšetřovně ukázky trimování psů a další kosmetické péče. Ve vedlejší učebně měli studenti čtvrtého ročníku připravené prezentace o činnosti jejich studentských firem.

V odpoledních hodinách měli hosté možnost prohlédnout si areál sloužící pro praktické vyučování na Pomněnicích – nově vybudovanou krytou jízďárnu, venkovní jízďárnu, cvičné pracoviště pro studenty studijního zaměření Údržba golfových hřišť – Driving Range vybudovaný na ploše 3 ha, ke kterému přiléhá budova s odbornou učebnou a halou pro umístění potřebné techniky. Na zbývajících ploše jsou v rámci praxí pěstovány klasické polní kultury (ozimá řepka, tritikale, oves, brambory) a také zelenina (česnek) a krmná řepa. V průběhu roku 2012 bylo započato se zakládáním nové ovocné školky. V loňském roce byly vystavěny 2 menší skleníky.

Oslava 120. výročí založení školy ukázala, že se jedná o zdravou a perspektivní vzdělávací instituci, která nabízí žákům a studentům široký odborný záběr a kvalitní zabezpečení všech studijních oborů. Škola nepodcenila úzké propojení na zemědělskou praxi, o čemž svědčí široká spolupráce s nejrůznějšími podniky a institucemi. Dokázala beze zbytku čerpat z nabízených možností Regionálního operačního programu. Pedagogický sbor je na vysoké profesionální úrovni a vedení školy dokáže využít všech možností pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu. Škola udržuje a rozvíjí širokou mezinárodní spolupráci s různými institucemi, školami, zapojuje se do mezinárodních projektů a umožňuje svým studentům zahraniční odborné stáže a praxe. Pokud vytrvá v tomto úsilí, může s optimismem a nadějí hledět do budoucnosti.

Dr. Josef Sívek, Benešov ✨

Vznik Československé akademie zemědělské – 28. prosince 1914 – je, mimo jiné, vítanou příležitostí k hlubšímu zamyšlení nad vývojem vzdělanosti našeho zemědělce, respektive venkova vůbec. Proto se redakce Zemědělské školy rozhodla zařadit toto téma do svého edičního programu.

Z cesty k vrcholné vědecké zemědělské instituci u nás XI. část

Seriál, který uveřejňujeme od počátku roku 2015, se snaží mapovat vývoj vzdělanosti našeho zemědělce a venkova od doby, kdy byl ovládán pouhou empirií, po období, kdy cítil potřebu ústřední vědecké instituce účinně podporující rozvoj badatelské práce a šíření jejích výsledků do výkonné praxe. Dosud publikované díly byly věnovány období do historického roku 1848, díly následující zahrnují období až do vzniku Československé akademie zemědělské.

Realizace zůstala na Vlastenecko-hospodářské společnosti

Vlastenecko-hospodářská společnost na základě ministerského výnosu ze dne 29. května 1849 bez prodlení zvolila **Komité pro přípravu zemědělského vzdělávání**. Jeho členy se stali: František Xaverius Horský (1801–1877), Josef Tadeáš (Taddäus) Lumbe (1801–1875) a Antonín Emanuel Komers (1814–1893). Referentem Komité se stal A. E. Komers. To znamenalo, že se rozhodující měrou podílel na zpracování organizačních i pedagogických dokumentů, které byly základem pro další jednání uvnitř Komité i na plenárním zasedání Vlastenecko-hospodářské společnosti. A. E. Komerse jsme už poznali (Zemědělská škola č. 2, roč. 78/2015–16), Františka Horského jsme představili v čísle prosincovém.

Lumbe Josef Thaddaeus (Tadeáš), PhDr. et JUDr.

(1801–1875), narozen v Praze, v rodině profesora staroměstského gymnázia. Absolvoval filosofická a právní studia. Na začátku jeho cesty k zemědělství byla pomologie. K prohloubení tohoto jeho zájmu přispěly dlouhodobé kontakty s jedním z nejuznávanějších představitelů tohoto oboru.

Byl jím svobodný pán Jan Antonín Lexa z Aehrenthalu (1771–1845), v jehož domě Lumbe působil dlouhou dobu jako vychovatel. Lumbe tu samozřejmě nezůstal jen u pomologie, využil možnosti sledovat problémy celého tehdejšího zemědělství. K tomu je třeba „připočítat“, že na Technice „poslouchal“ výklady o polním hospodářství profesora Emanuela Michny (1772–1827), botaniku prof. Ignáce Fridricha Tausche (1793–1848) a chemii prof. Josefa Steinmanna (1779–1833), kterážto obory – v jejich podání – také už nabízely leccos zajímavého pro rozvoj zemědělství.

Nepřekvapuje proto, že již roku 1827 suploval přednášky o polním hospodářství na univerzitě a o rok později na technice. Po pěti letech (1832) byl pak jmenován řádným profesorem polního hospodářství na obou vysokoškolských učilištích. Zůstal jím až do roku 1867! Patřil tu k nejuznávanějším členům pedagogického sboru. V letech 1848 až 1864 stál také v čele pražské Polytechniky a výrazně se zasloužil o její reformu. Aktivní byl i ve známých bojích o rovnoprávnost obou zemských jazyků, které bylo za doby jeho působení skutečně dosaženo. Dlouhodobě patřil i mezi nejaktivnější členy Vlastenecko-hospodářské společnosti, bez jeho aktivní účasti se neobešla žádná významná jednání.

Mimochodem – občas se dodnes objevuje jeho jméno v souvislosti se zahradami na Pražském hradě. Ano, to jsou zahrady, které pamatují profesora Lumbeho. Vila – pozdně klasicistní objekt západním směrem od Jízdárny Pražského hradu, který je od roku 2005 užíván (během funkčního období) rodinou nejvyššího představitele našeho státu – patřila po určitou dobu bratru profesora J. T. Lumbeho, jménem Karel Lumbe, ChD, P. (ChD = chirurgie doktor, P = magistr porodnictví. Toto, případně poněkud pozměněné označení, bylo roku 1872 povinně shrnuto v doktorát „našeho veškerého lékařství“ MUDr.)

Jak je vidět, první stránky historie našeho novodobého zemědělského školství psaly významné osobnosti. Psaly je ve věru závažných událostí uvnitř i vně mocnářství a krátce po

zrušení „poddanského a vrchnostenského svazku“, kdy si donedávna ještě porobený rolník nesměle zvykal na zcela nové životní podmínky...

Konečný návrh „osnovy zřízení škol rolnických v Čechách“

„Se zřetěním k domácím hospodářským a jiným poměrům, jakož i ke zkušenostem zahraničním Komise, sestávající z výše uvedených osobností, předložila ministeriu návrh, který v mírně zkrácené podobě předkládáme.“

„Za úkol rolnické školy ustanoveno, aby uzpůsobovala mladíky k úspěšnému hospodaření na vlastních menších usedlostech venkovských a ke službám jakožto hospodářský, šafář, dozorce dvoru a hospodářství při velkostatkách, čehož má být dosaženo důkladným naucením a konáním všech hospodářských prací na statku škole přiděleném a rozumově na čistý výnos obhospodařovaném, při němž jsou žáci pravidelnými dělníky, jimž se tyto práce objasňují a mimo to ještě zvláštní theoretické vyučování udílí...“

Chovanci mají být 16letí, zdravého a silného těla, mají předložiti vysvědčení o návštěvě obecné a opakovací školy a prokázati se, že již byli přiměřenými pracemi hospodářskými zaměstnáváni. O tom a o vědomostech ze školy přesvědčí se ředitelství školy rolnické zkouškou přijímací. Počet přijatých má činiti, dle poměru statku školního, nejméně 12 a zpravidla nejvíce 24.

Školní rok počíná se měsícem listopadem a končí se měsícem říjnem budoucího roku. Vyučování jest rozpočteno z pravidla na tři roky, žáci jsou tudíž rozděleni do tří tříd a tím se též řídí rozdělení theoretického a praktického vyučování.

K udělení theoretického vyučování jest ustanoviti učitele u c.k. hospodářské společnosti zkušeného, který má bydleti blíž chovanců a k nim dohlížeti zde i při praktických pracích. Praktické vyučování jest přiděleno správci statku se školou spojeného; týž má potřeby rozvrh prací činiti a ve příčině jednotlivosti s učitelem se dorozumívati. Vedle tohoto jest přijmouti za mírné nadání čekatele úřadu učitelského, jednak aby bylo postaráno o dorost učitelů, jinak aby při vyučování vypomáhal. Dále nutno ustanoviti ještě zvěrolékaře, znalce stavitelského a učitele náboženství.

Školnímu vzdělání, jež má býti co možná názorné, jest věnovati v zimě 1 hodinu před počátkem prací a 1–2 hodiny večer po ukončení jich, v létě 1 hodinu před počátkem nebo po ukončení denních prací a mimo to v neděli a ve svátek 2–3 hodiny a za deštiva

více hodin. Pro způsobilost v praxi bylo by prospěšno prominouti žákům práce v 1–2 půldnech.

Jakožto učebními pomůckami má býti opatřena škola rolnická kromě statkem též pokusným polem (5–10 měř), knihovnou s učebnicemi a čítankami a přiměřenými sbírkami učebními. Časem budtež konány vycházky na sousední usedlosti.

Zkoušky chovanců konají se měsíčně a pololetně; při těchto jest ředitel přítomen a přizvou se k nim protektor a zástupce Hospodářské společnosti. Vysvědčení se vydává až po ukončení třetího běhu. Ti nejlepší žáci mají býti každého roku vyznamenáni přiměřenými odměnami.

Se školou jest spojen internát s celým zaopatřením, jehož výlohy se hradí prací chovanců; toliko na oděv se připlácí.

Bezprostředními správci školy jsou učitel a správce statku. Vrchní řízení je svěřeno řediteli, volenému z členů řečené Společnosti, a majitel statku volí se za protektora učiliště.

Předložené návrhy byly ministerstvem schváleny, **zřízení dvou veřejných rolnických škol potvrzeno**: v Rabině, v knížecím schwarzenberském dvoře patřícím k velkostatku netolickému, to byla škola s vyučovací řečí českou, v Libverdě, na velkostatku děčínsko-podmokelském s vyučovací řečí německou.

Děčín-Libverda

„Prostřednictvím volby se hospodářský rada Horský stal ředitelem školy v Rabině a Komers v Libverdě.“ Začátek vyučování byl stanoven na začátek listopadu. Stalo se tak 12. listopadu 1850 v Libverdě a 27. listopadu 1850 v Rabině.

Prvními učiteli se stali: v Rabině hospodářský inspektor Josef Malík (+1871) a podučitelem František Doubrava (1822–1902), v Libverdě Karel Milan Lambl (1823–1884), podučitelem Jan Benda (?).

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová ❀

Redakční rada

Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ing. Ludmila **Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Petr **Hienl**, Místní akční skupina Krajina srdce

PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha

Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Ing. Alena **Krajíčková**, Praha

Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno

Ing. Václav **Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR